

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

БІБЛІЯТЭКА
ЯК ХРАМ

12

БЕЛАРУСКАЕ
ЗОЛАТА

13

ЗВЯЗДА

13

СНЕЖНЯ 2022 г.

АЎТОРАК

№ 244 (29866)

ЦЫТАТА ДНЯ

Руслан ПАРХАМОВІЧ,
міністр архітэктуры
і будаўніцтва:

«Па выніках гэтага года каэфіцыент суданосін кошту квадратнага метра жытля з дзяржападтрымкай і сярэдняй заробатнай платы ў цэлым па краіне складзе 0,8. Гэта сведчыць аб тым, што сярэдні заробак на 20 % вышэйшы, чым 1 кв. м жытля. Мяркую, такі ж трэнд захаваецца і на будучы год.

На сёлетня была пастаўлена задача ўвесці ў Беларусь 4,2 млн кв. м жытля, у тым ліку 1,2 млн кв. м з дзяржападтрымкай.

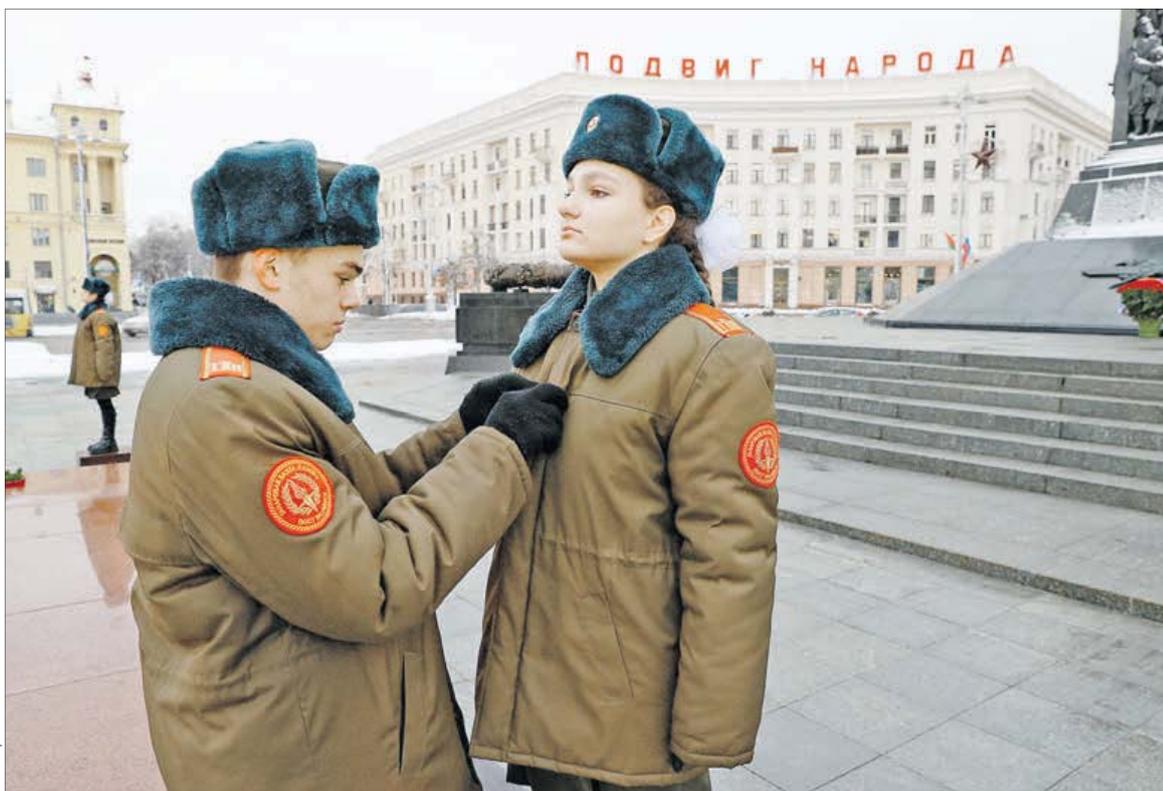
На гэты момант мы выканалі больш за 85 % агульнага ўводу жытля і звыш 90 % жытля з дзяржападтрымкай.

Планы, якія абазначаны ў дзяржаўнай праграме, будуць рэалізаваны.

У наступным годзе, у адпаведнасці з дзяржапраграмай, трэба пабудаваць 4,3 млн кв. м жытля, у тым ліку 1,3 млн кв. м з дзяржападтрымкай.

Так што, мы крыху павялічым удзельную вагу дзяржападтрымкі ў агульным увадзе. Сёння яна складае каля 27 %, а ў наступным годзе перавысіць 30 %».

На варце Памяці

Фота Віктара ІВАНЧЫКОВА

З 7 да 10 снежня Ганаровую Вахту Памяці на Пасту № 1 каля Вечнага агню на плошчы Перамогі нёс зводны мемарыяльны атрад, у склад якога ўвайшлі навучэнцы сталічных гімназій № 34 і сярэдняй школы № 48 імя Ф. А. Малышава.

Да ганаровай службы хлопцы і дзяўчаты паставіліся з належнай адказнасцю. «Для мяне нясенне Вахты Памяці — хвалючая падзея. Гэта давер мне як

чалавеку. І бацькі цалкам падтрымалі мяне ў рашэнні прыняць удзел у гэтым знакавым мерапрыемстве. Знаходзячыся на пасту № 1, я выразна адчула дачыненне да гісторыі маёй краіны, — падзялілася эмоцыямі дзесяцікласніца сярэдняй школы № 48 Улада АГЕЕНКА. А начальнік Ганаровай Вахты, дзесяцікласнік 34-й гімназіі Ягор ЮНЧЫЦ, як і належыць камандзіру, сачыў, каб усе паставыя выглядалі бездакорна.

Год гістарычнай памяці: рэгіёны

АБАВЯЗАК ПЕРАД БУДУЧЫМІ ПАКАЛЕННЯМІ

Пра мемарыяльныя комплексы і сціплыя помнікі, маштабныя мерапрыемствы і невялікія імпрэзы, кнігі, музейныя праекты ды іншыя складнікі Года гістарычнай памяці — інтэрв'ю старшыні Брэсцкага аблвыканкома Юрыя ШУЛЕЙКІ.

Год гістарычнай памяці на Брэсцчыне быў насычаны самымі рознымі падзеямі, знакавымі і невялікімі мерапрыемствамі. Адкрываліся новыя помнікі і рэканструяваліся былыя, распачата работа па стварэнні цэлых памятных комплексаў, працягваецца адраджэнне шэрагу аб'ектаў. Работа па захаванні гістарычнай памяці мае не толькі матэрыяльны складнік, вымяраецца не толькі праведзенымі акцыямі, але і пакаідае адметны след у душах, абуджае свядомасць. Пра гэта і не толькі сённяшняе размова з кіраўніком Брэсцчыны.

СТАР. 4

Кампетэнтна

ЦЭНТРАЛІЗАВАНЫ ЭКЗАМЕН: АД «А» ДА «Я»...

Канчаткова вызначыцца з прадметамі выпускнікам трэба будзе да 1 сакавіка

У 2022/2023 навучальным годзе выніковая атэстацыя выпускнікоў агульнаадукацыйных школ пройдзе абсалютна ў новым фармаце. Прычым змяняецца як змест выпускнога іспыту, так і яго арганізацыя. Начальнік Галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Марыя КІНДЗІРЭНКА адказала на самыя актуальныя пытанні, якія хвалюць адзінаццацікласнікаў і іх бацькоў.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Кожны дзень – з любімай «Звездай»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

«ДЫСЦЫПЛІНА — ТОЙ РЭЗЕРВ, ЯКІ МЫ ПАВІННЫ РЭАЛІЗАВАЦЬ»

Новыя работы тыдзень у Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі пачаўся з разгляду кадравых пытанняў.

Кіраўнік дзяржавы назначыў Дзяніса Капскага намеснікам старшынёй Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт таксама даў згоду на назначэнне Вадзіма Краўчука намеснікам старшынёй Брэсцкага аблвыканкама, Андрэя Кузьміча — старшынёй Жабінкаўскага райвыканкама, Рамана Жука — старшынёй Малапыцкага райвыканкама. Вячаслаў Мятліцкі прызначаны старшынёй Бярозаўскага райвыканкама, Уладзімір Прывалаў — старшынёй Гомельскага гарвыканкама, членам Гомельскага аблвыканкама, а Дзмітрый Алейнікаў — намеснікам старшынёй Гомельскага аблвыканкама. Дзмітрый Шабетнік з панядзелка займае пасаду старшынёй Светлагорскага райвыканкама, Сяргей Савіцкі — першага намесніка старшынёй Магілёўскага аблвыканкама, Алег Корзун — намеснік старшынёй Мінскага гарвыканкама. З панядзелка новы генеральны дырэктар у ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі моторны завод» — Аляксандр Батвіннік. Аляксандр Балашэнка — новы намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва, Дзмітрый Касцюковіч — новы намеснік міністра юстыцыі. Алена Маргунова прызначана першым намеснікам старшынёй Дзяржаўнага камітэта па стандартаўзацыі, Ірына Казлова — намеснікам начальніка Дэпартамента фінансаў і бюджэтайнага палітыкі Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы. Сяргей Трус — начальнік Дэпартамента абароннай прамысловасці і ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы, а Дзмітрый Санько — намеснік начальніка арганізацыйна-аналітычнага дэпартамента Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы.

ІЛГОТЫ — ІТ-СЕКТАРАМ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

Па традыцыі кадравых дзён Прэзідэнт акрэсліў патрабаванні і задачы да тых, хто атрымаў новыя пасады. Аляксандр Лукашэнка звярнуўся да Аляксандра Батвінніка, які да прызначэння на пасаду генеральнага дырэктара ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі моторны завод» працаваў першым намеснікам генеральнага дырэктара БелАЗа. На гэтым прадпрыемстве ён курыраваў сферу стратэгічнага развіцця, інавацыйнай дзейнасці і інфармацыйных тэхналогій.

«Быту меркаванне, што ІТ-парк адыграе станоўчую ролю ў развіцці інфармацыйных тэхналогій у краіне. Але сёння любое прадпрыемства,

Акадэмія навук, установы адукацыі маюць дастатковыя кампетэнцыі ў інфармацыйных тэхналогіях. І калі, не дай бог, нешта здарыцца з ІТ-паркам, то наш рэальны сектар, сацыяльная сфера абыдуча без яго, развіваючы ўласныя інфармацыйныя тэхналогіі. Як ставіцца да такога пункту гледжання і наколькі інфармацыйныя тэхналогіі развіты сёння, дапусцім, у прамысловасці?» — пацікавіўся кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Батвіннік расказаў, што на «БелАЗе» усё праграмае забеспячэнне і софт з'яўляюцца ўласнымі распрацоўкамі: «Мы не прыцягвалі ніякіх спецыялістаў, кампаній для распрацоўкі гэтага праграмага забеспячэння, забяспечыўшы тым самым сваю інфармацыйную бяспеку». Таксама Беларусь аўтамабільны завод разглядае пытанне стварэння ў 2023—2024 гадах уласнай кампаніі — рэзідэнта ПВТ для атрымання адпаведных падатковых ільгот. Увогуле, усе распрацоўкі спецыялістаў завода могуць выкачаць уласныя сіламі.

Прэзідэнт даручыў разгледзець пытанне, каб неабходныя льготы і ўмовы працы даваліся ІТ-сектарам прадпрыемстваў без уваходжання ў ПВТ. Ён падкрэсліў, што гэта цалкам магчыма, і цягнуць прадпрыемствы ў Парк высокіх тэхналогій толькі дзеля льгот не варта. Аляксандр Батвіннік пагадзіўся, што для прадпрыемстваў гэта прымальны варыянт.

«Гэта значыць, Парк высокіх тэхналогій усё ж такі нейкі штуршок даў развіццю гэтага напрамку ў Беларусі, асабліва ў падрыхтоўцы кадраў і гэтак далей. Але абысціцца без яго мы можам», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён пацікавіўся ў Аляксандра Батвінніка, які той бачыць асноўны недахоп ПВТ, які трэба выправіць у першую чаргу. «Стварэнне прадуктовых ліней. Мы доўга вывучалі пытанне ўзаемадзеяння з ПВТ, неаднаразова з імі сустракаліся, але, на жаль, рэзідэнты ў асноўным былі накіраваны не на стварэнне прадуктаў у Рэспубліцы Беларусь. Мж тым менавіта стварэнне паўнацэннага гатовага прадукту, які ў далейшым будзе запатрабаваны як унутры краіны, так і мець дастаткова высокі экспертны патэнцыял, дае вялікую маржынальнасць», — адказаў спецыяліст.

Іншымі словамі, рэзідэнты парка займаліся стварэннем праграмага забеспячэння для нейкай умоўнай замежнай «матаролы», грэбуючы аналагічнымі праектамі на ўнутраным рынку. І кампаніі — рэзідэнты парка — былі падраднымі арганізацыямі. «Гэта значыць, у іх не было вынікавага тэхнічнага задання і яны не з'яўляліся ўдалымі калі вынікавага праграмага прадукта», — удакладніў Аляксандр Батвіннік.

«Калі мы перад тым рэзідэнтамі ПВТ, якія існуюць і якія прыдучу,

на перспектыву паставім жорсткую задачу: хлопцы, не толькі вы там на падрадзе і не столькі на зарадзе, але гатовы прадукт стварыце, тады мы з вамі і будзем размаўляць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Яны будуць здольныя гэта зрабіць. Кампаніі ПВТ могуць ствараць прадукт як для ўнутранага спажывання, так і на экспарт», — упэўнены Аляксандр Батвіннік.

СЫШЛІ ГАСПАДАРЫ — ДА СУСТРЭЧЫ

Падчас разгляду кадравых пытанняў Аляксандр Лукашэнка распарадзіўся, што рабіць з пакінутымі замежнікамі прадпрыемствамі. Размова на гэтую тэму зашла пры ўзгадненні кандыдатуры Дзмітрыя Шабетніка на пасаду старшынёй Светлагорскага райвыканкама. Кіраўнік дзяржавы цікавіўся, наколькі той ведае горад і раён. Новы старшыня райвыканкама згадаў аб заводзе заручных электродў, які пакуль прыпыніў работу з-за сыходу прадстаўнікоў украінскага бізнесу. Цяпер завод гатовы да работы, але вырашаецца пытанне змены ўласніка.

«Якая змена ўласніка? Я даў указанне: сышлі гаспадары — да сустрэчы, мы вас не ведаем, вы нас ведаць не жадаеце. З гэтага моманту прадпрыемства нацыяналізавана. Што мы яшчэ кажаем, якой змены ўласніка і як будзем вырашаць пытанне ва ўрадзе па паўгода — па годзе?!» — адраагавяў Аляксандр Лукашэнка.

Па яго словах, замежным інвестарам, якія зансавалі і атрымалі прадпрыемствы пасля прыватызацыі, а сёння сышлі, трэба памахаць рукой. Прэзідэнт параіў перахрысціцца і парадавацца, што яны пакінулі ўласнасць. «Я ж вам на прыкладзе «Макдоналдса» гэта гаварыў. Працаваў і працуе. І людзі прыходзяць. І прадукцыю вырабляюць нармальную. Але гэта наша ўжо прадпрыемства. Не захацелі працаваць — ну, як хочаце. Нашы людзі не дурнейшыя, каб, як я казаў, гэтую блучку разрэзаць і ўлікнуць туды лісце салаты або кавалек каўбасы. Таксама і тут. Усё ж засталася. Яны ж з сабой нічога не забралі. Але калі б забралі, дык я б паздымаў галовы з адказных людзей. Ніхто нічога не павінен забраць. Вы не павінны гэтага дапусціць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка даў Дзмітрыю Шабетніку канкрэтнае даручэнне: «Лічыце, што гэта прадпрыемства ваша. І пасля прыезду неадкладна рэалізуйце гэта ўказанне. Не чакайце нейкіх дакументаў. Накіруючы ва ўрад, яны вам адкажу дадучы. Думаю, пасля сённяшняга яны вам да новага года памяняць уласніка».

Падобная сітуацыя і на прадпрыемстве КЕА. «Ах, «КЕА»!.. Да сустрэчы! Мы гэтыя табурэты, крэслы і іншае зробім. Ці дэталі для ложкаў. Яны ж у асноўным дэталі для кухні, для ложкаў, мэблі рабілі. Што, мы не можам зрабіць? Тым больш, якія ж нічога не забралі і людзі засталіся. Пайшоў гаспадар — ну і ідзі. На рынку попыт прыйшоў, на тым жа рынку ў Расіі, Беларусі і гэтак далей мы можам вырабляць гэтыя дэталі і ім пастаўляць, як пастаўлялі. Хтосьці там прыйшоў-сышоў... Добра. Яны ўключалі туды, тэхналогіі прывезлі, тая ж «КЕА» ці ўкраінцы (выраблялі электроды), абсталяванне прывезлі. Яны інвеставалі. Чыста палітычны момант: ім казалі «сыходзьце» — яны сышлі. Да сустрэчы. А вось вернем мы іх назад ці не — пытанне», — заявіў беларускі лідар.

«ДАЙЦЕ ЭКАНОМКУ»

Новому першаму намесніку старшынёй Магілёўскага аблвыканкама Сяргею Савіцкаму Прэзідэнт даў асаблівае пажаданне і папярэдзіў аб важнасці і складанасці работы ў той сферы, за якую ён будзе адказваць, — сельскай гаспадарцы.

«На гарачую патальню сядзеце. Вы гэта цудоўна ведаеце. Магілёўская вобласць валодае каласальнымі магчымасцямі. Там якраз пося сельскагаспадарчых зямель, адкуль мы павінны атрымаць добры ўраджай. Вы, напэўна, іх ведаеце: ад Мсціслава — праз Шклоўскі раён, Горацкі раён, Бялыніцкі — да Мінскай вобласці. Мы павінны там атрымаць добры ўраджай. Там не хапае дысцыпліны», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы арыентаваў новых кіраўнікоў мясцовай вертыкалі ўлады на чупае стаўленне да людзей і запатрабаваў удыяць прыярытэтную ўвагу пытанням эканамічнага развіцця.

«Што датычыцца людзей, мы перажылі 2020 год. Я часта да гэтай праблемы звяртаюся. Гэта быў для нас добры ўрок. Вы ўсе пры гэтым былі на розных пасадах. Цяпер вы кіраўнікі сваіх раёнаў і абласцей. Не забудзьцеся пра гэтыя ўрокі. Не думайце, што ўсё ўдзімамі рылася. Дай бог прайсці нам вось гэты перыяд у нашым жыцці ціха і спакойна. У гэтым наша задача. Пройдзем, калі будзе працаваць эканоміка», — адзначыў беларускі лідар. Ён нагадаў, што часта прасіць чыноўнікаў «даць эканоміку», каб людзі былі забяспечаныя настолькі, наколькі трэба. Каб прадпрыемствы працавалі, працоўныя месцы былі. «Усё астатняе за мной. Гэта ваша задача. Ну і вельмі чула і ўважліва стаўцеся да людзей», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт звярнуў увагу на зарплаты работнікаў выканкамаў на

месцах. Адзін са шляхоў іх павышэння, па яго словах, — аптымізацыя колькасці адпаведных структур пры захаванні існуючага фонду зароботнай платы. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што раней быў выпрацаваны падыход, пры якім магчыма павышэнне зарплат пры скарачэнні кіраўніцкага апарату. «А нам можна ў цяперашняй сітуацыі, павысіўшы дысцыпліну выканальніцкую і тэхналагічную, палова мець у райвыканкаме. Я спраўдзіў з 45. А ўвесь астатні фонд падзеліць так, як лічыце патрэбным, сярэд астатніх. І нешта потым — будзе эканоміка развівацца — з бюджэту дададзім», — сказаў ён. Прэзідэнт папярэдзіў, што гэта датычыцца не толькі чыноўнікаў. Ён нагадаў, што нядаўна прынята рашэнне па ўсіх бюджэтныхках.

Аляксандр Лукашэнка яшчэ раз заклікаў паглядзець, колькі рэальна трэба чалавек у тым ці іншым райвыканкаме ці гарвыканкаме. Ён адзначыў, што не трэба трымаць залішнюю колькасць. «Фонд зарплат у вас як быў на той час, калі я прымаў рашэнне, так і застанецца. Ніхто гэтыя грошы не забярэ і не ўкрадзе. Гэта я вам гарантую. Таму рэалізуйце вас гэтыя рэчы. На два чалавекі скараціцеся — пакайдце фонд зарплат у і сябе», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Тыя кадры, якія ў гэтым выпадку вызваліцца, Прэзідэнт прапанаваў накіроўваць на іншыя адказныя ўчасткі працы, напрыклад, у сельскай гаспадарцы: «Слухайце, у мае часы пайсці з райкама партыі і з райвыканкама дырэктарам саўгаса або старшынёй калгаса — неймаверны быў гонар. У чарзе стаялі. Ну калі яны надзейныя, моцныя ў вас кадры ў райвыканкаме, ну, ідзіце папраўляць». Ён таксама звярнуў увагу, што за кошт узбуйнення і аптымізацыі скарацілася і колькасць гаспадарак. І гэты працэс будзе працягвацца.

«Ні ў якім разе не забывайце ўрокі мінулых гадоў. Усё залежыць ад вас. Вы непасрэдна з людзьмі сутыкаецеся. І выключыце з сістэмы, стлыю сваёй працы цяганіну і бюракратызм. Каб не было так, як нядаўна я глядзеў: журналісты зрабілі сюжэт па Сокале (мікрараён Мінска за межамі МКАД, дзе толькі пасля ўмяшання Прэзідэнта былі вырашаныя праблемы з жыллем для шматдзетных сем'яў. — «Зв.»). Пакуль не стукне Прэзідэнт сякерай камусці па галаве або галаву не знясе, вырашэння пытання няма. Калі вы прынялі рашэнне, пракантралуйце, каб гэта было выканана. І птыайце за выкананне. Указаны кіраўнікі павінны наўхліна выконвацца. Дысцыпліна — той рэзерв, які мы павінны рэалізаваць», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы.

Валерыя СЦЯЦКО.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Financial Times: у Вялікабрытаніі рыхтуюць да экстраннага запуску вугальныя электрастанцыі

Аператар адзінай энергасістэмы Вялікабрытаніі National Grid распарадзіўся падрыхтаваць да запуску дзве рэзервовыя вугальныя электрастанцыі на фоне рэзкага пахалодвання і павелічэння росту попыту на электраэнергію, паведамляе ТАСС са спасылкай на газету Financial Times.

Адзначаецца, што ЦЭС, размешчаныя ў населеным пункце Дракс у графстве Паўночны Ёркшыр, павінны забяспечыць бесперабойна пастаўкі электраэнергіі, калі ў гэтым будзе неабходнасць. Раней работа гэтых электрастанцый была прыпыненая, бо іх планавалі закрыць.

У той жа час кіраўнік National Grid Джон Пецігору папярэдзіў жыхароў Вялікабрытаніі аб магчымасці адключэння электраэнергіі ў студзень і лютым наступнага года ў выпадку халоднага надвор'я пры недастатковых пастаўках газу.

Зяленскі заявіў Байдэну, што 50 % інфраструктуры Украіны знішчана пры ўдарэх УС Расіі

Прэзідэнт Украіны Уладзімір Зяленскі заявіў, што ракетныя ўдары Узброеных сіл Расіі знішчылі да 50 % украінскай інфраструктуры. Пра гэта ўкраінскі лідар сказаў падчас тэлефоннай размовы з амерыканскім калегам Джо Байдэнам, паведамляецца на сайце прэзідэнта Украіны.

Адзначаецца, што Зяленскі заклікаў Байдэна зрабіць усё магчымае ў галіне ўмацавання супрацьветранай абароны Украіны для абароны энергааб'ектаў, якія яшчэ застаюцца цэлымі. «Гэта асабліва важна менавіта цяпер, калі ва Украіне пачаўся зімовы перыяд», — заявіў украінскі прэзідэнт.

З 10 чаканых Украінай сілы Расіі наносзяць удары па ваенных і энергетычных аб'ектах Украіны. Гэта было адказам, на прыватнасці, на выбух на Крымскім мосце, заўважыў Прэзідэнт РФ Уладзімір Пуцін.

Раней Зяленскі заявіў, што скаардынаваў пазіцыі з Байдэнам перад анлайн-самітам G7.

У ЗША 90-гадовая бабуля скончыла ўніверсітэт праз 70 гадоў пасля паступлення

Пахлылая жанчына змагла атрымаць дыплом аб вышэйшай адукацыі праз 70 гадоў пасля паступлення ў ВНУ, завяршыўшы навучанне ёй усё жыццё не давалі асабістыя абставіны. Пра гэта паведамляе CNN.

Джойс Дэфо паступіла ва Універсітэт Паўночнага Ілінойса ў 1951 годзе, амерыканка планавала атрымаць дыплом па спецыяльнасці «хатняя гаспадарка». Аднак скончыць універсітэт перашкоджала вяслелле, затым нараджэнне траіх дзяцей. Пасля смерці першага мужа, жанчына зноў выйшла замуж і падарыла новаму абранніку яшчэ чацвярых малых, на вучобу часу не засталася. Выгадаваўшы дзяцей і ўнукаў, пенсіянерка вырашыла усё ж атрымаць дыплом аб вышэйшай адукацыі. У 2019-м яна зноў паступіла ва ўніверсітэт, праз тры гады ёй уручылі запаветны дыплом. Жанчына прызналася, што влізную падтрымку ёй аказалі ўнукі і праўнукі, сваякі навучылі бабулю карыстацца ноўтбукам, слухаць лекцыі і семінары анлайн. Раней паведамлялася аб тым, што ў ЗША ўнучка і 87-гадовы дзядуля скончылі ўніверсітэт у адзін дзень.

Кантэкст

Андрэй САВІНЫХ:

«Германія на парозе вельмі сур'ёзных унутраных узрушэнняў і канфліктаў»

Заява экс-канцлера ФРГ Ангелы Меркель аб Мінскіх пагадненнях набыла шырокі грамадскі рэзананс. У інтэр'ю нямецкай газеце «Die Zeit» былы канцлер Германіі адзначыла, што Мінскія пагадненні, заключаныя паміж Расіяй і Украінай у 2014 годзе, былі «замарозкай» канфлікту, а не яго рашэннем, і далі Украіне «каштоўны час», каб стаць яшчэ больш моцнай.

Сваё стаўленне да гэтай гучнай заявы-прызнання выказаў на палях саміту ЕАЭС падчас размовы з журналістамі Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. «Калі гэта так было б, як яна кажа, гэта агідна. Але гэта не так. І тое, як ёсць насамрэч, гэта не проста агідна — гэта мярзотна... Яна паступіла дробязна, агідна. Яна жадае быць у трэндзе. Мінскія пагадненні і пазіцыя Меркель, як і іншыя, у тым ліку ў Парашэні, былі тады вельмі сур'ёзныя. Уяўляеце, пасля мінскіх пасяджэнняў усе свет гаварыў аб тым, што нарэшце зрабілі крок і падпісалі гэтыя дамовы. Спынілася вайна, перасталі гінуць людзі. Усе гэта пазітыўна ацэньвалі», — сказаў Прэзідэнт.

Атрымліваецца, дзеля хайпу, дзеля таго, каб аб табе ўспомнілі, можна вось так — перакруціць усё на новы лад, пагрэбаваць і ўласнай рэпутацыяй, і прынцыпамі дыпламаты? Што гэта — новыя «тэндзі» сучаснай палітыкі? Сваім меркаваннем, звязаным з заявай Меркель, з карэспандэнтам «Звязды» падзяліўся старшыня Пастаянай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Андрэй САВІНЫХ.

— Андрэй Уладзіміравіч, даючы інтэр'ю нямецкаму выданню, Ангела Меркель фактычна падтрымала вайну ва Украіне. Вы назвалі гэтую заяву сенсацияй. Чаму?

— Ніколі раней заходнія палітыкі або прадстаўнікі заходніх эліт такога ўзроўню не рабілі падобных сенсацияных і адкрытых заяў аб тым, што сваёй палітыкі. Як правіла, гэтыя элітары з'яўляюцца цудоўнымі актэрамі і ўмеюць хаваць свае сапраўдныя намеры лепш, чым прафесійныя прывтор-

шчыкі. У гэтай сувязі заява Меркель сведчыць аб вельмі многім. Сёння Запад разумее праблему свайго развіцця, разумее, што без вайны ён не можа вырашыць гэтыя праблемы, і рэальна спрабуе перанесці выдаткі трансфармацыі свету на сваіх канкурэнтаў. Прычым робіць гэта любымі спосабамі, у тым ліку праз кровапраліцце. Справа ў тым, што сапраўдныя намеры ўдзельнікаў становяцца зразумелымі потым. Часам праз дзесяцігоддзі — ніяк не раней. Цяпер жа Запад

знаходзіцца ў вельмі складаным становішчы. Разбураюцца аднапалярны свет, эканамічная сістэма, грамадска-эканамічная фармацыя, пабудаваная на рынку, канкурэнцыі і пазыковым капіталі. Прычым адбываецца ўсё гэта імкліва. І зможнае саслоўе краін калектыўнага Захаду — упадальнікі транснацыянальных карпарацый, фінансавога сектара — ва ўмовах разбурэння старой сістэмы спрабуюць захаваць як мага больш рэсурсаў пад сваім кантролем, перакладаючы гэтыя вы-

даткі на іншых, ствараючы ачагі напружанасці ў надзеі, што ва ўмовах хаосу яны здолеюць вырашыць свае праблемы больш рэзультатыўна. Таму з гэтага пункту гледжання прызнанне, якое паступіла ў тым ліку ад Меркель, — яшчэ і відэавочная прыкмета таго, што ў гэтых элітных колах існуюць вельмі сур'ёзны разлад, канфлікт і размежаванне.

— Вы падкрэсліваеце, што раней такога ў міжнароднай практыцы ніколі не было...

— Гэта адбываецца ўпершыню. Цяпер канфлітуюць элітныя групы, якія кантралююць рэальны сектар эканомікі, прамысловасць, знаходзяцца ў канфлікце з глабальнымі фінансістамі і ўладальнікамі карпарацый, якія забяспечваюць сферу паслуг і тэлекамунікацыі, інфармацыйную або сэрвісную эканоміку. Хто з іх страціць больш, а хто зменш — гэта ўнутраны канфлікт. Таксама канфлікт адбываецца ў іх і па краінавай прыкмеце. Становіцца абсалютна відэавочна, што амерыканскія алігархі ідуць таго, каб вырашыць свае праблемы, вымушаны рабаваць сваіх саюзнікаў. Галоўнай ахвярай такой палітыкі

становіцца кантынентальная Еўропа і перш за ўсё Германія. Германія, якую нельга ў поўнай меры назваць суверэннай краінай, паколькі яе ваенная і палітычная бяспека на працягу дзесяцігоддзя забяспечвалася Злучанымі Штатамі Амерыкі праз НАТА, разумее, што ў канчатковым выніку менавіта за яе кошт будуць аплачаны ўсе гэтыя канфлікты ў Еўропе. Будзе гэта рэалізавана праз вываз капіталу, дэіндустрыялізацыю і нават, магчыма, створэнне ўмоў, калі найбольш кваліфікаваная частка нямецкага грамадства вымушана эміграваць ўслед за нямецкімі прадпрыемствамі, якія будуць стварацца ў іншых краінах. Нацыянальныя нямецкія эліты пачынаюць гэта ўсведамляць, таму ўнутры іх расце і шыршыцца канфлікт. Заява ж Меркель супала з іншай рэзананснай падзеяй, якую цяжка даць таму мы не маглі сабе нават уявіць, — так званай змоваў пенсіянераў. Частка нямецкіх прамысловых колаў, былія ўрадавыя чыноўнікі пачынаюць разумець, у якой сітуацыі аказваецца іх краіна, і спрабуюць гэтаму супрацьдзейнічаць. Гэтыя дзве падзеі сведчаць аб

тым, што Германія на парозе вельмі сур'ёзных унутраных узрушэнняў і канфліктаў.

— Ці можна сказаць, што заява Ангелы Меркель поўнаасцю мяняе ўспрыняцце яе як аўтарытэтай палітычнай фігуры, якая імкнулася да ўрэгулявання любых сітуацый мірным шляхам?

— Ні спадарыня Меркель, ні які-небудзь іншы аўтарытэтыны кіраўнік заходняй краіны ніколі не імкнуліся да гэтых мірных урэгуляванняў. Яны заўсёды былі закліканымі захаваннем глабальнай іерархічнай сістэмы, у якой матэрыяльныя і фінансавыя рэсурсы несправядліва пераразмяркоўваліся ў інтарэсах іх краін. Захаваўшы дамінаванне ў свеце было іх не адзінай задачай. Іншае пытанне, як я ўжо казаў, — яны цудоўныя прывторшчыкі, таму спрабавалі надаць усёй сваёй дзейнасці максімальна добрапрыстойны характар. Крызіс, канфлікт — час, калі заўсёды злітаюцца маскі і рэальны змест працэсу становіцца відэавочным. Гэта адбылося з Меркель, але, думаю, так будзе практычна з усімі палітычнымі коламі Захаду.

Вераніка КАНЮТА.

Стыхія

ТАКОГА СНЕГАПАДУ, ТАКОГА СНЕГАПАДУ...

У МАГІЛЁВЕ ЛІЛО ЯК З ВЯДРА

Паведамленне пра моцныя снегапады на выхадных многія ўспрынялі скептычна. Аднак тым, каму выпала быць у дарозе ў нядзелю, ужо здзіўлена паціскалі плячымі, і гэта толькі пачатак зimy! Раніца панядзелка фактычна пачалася з падвядзення вынікаў барацьбы з наступствамі стыхія. Так, паводле інфармацыі МНС, у іх ліквідацыі бралі ўдзел больш за тры тысячы адзінак тэхнікі і пяць тысяч ратавальнікаў.

11 снежня на тэрыторыі Беларусі назіраліся неспрыяльныя метэаралагічныя з'явы з выпадзеннем ападкаў у выглядзе снегу. Максімальная вышыня снежнага покрыва адзначалася ў Пастаўскім раёне і складала 38 сантыметраў. У Талачынскім раёне з-за абледзянення правадоў на некалькі гадзін адбылася затрымка ў руху трох пасажырскіх цягнікоў.

Работнікі МНС праводзілі работы па расчэпу і прыборцы 35 паваленых дрэў, а таксама аказвалі дапамогу ў выцягванні са снежных заносаў 108 транспартных сродкаў. Усяго было задзейнічана 3310 адзінак тэхнікі і 5620 чалавек.

Па звестках «Белэнерга», на працягу сутак на тэрыторыі краіны перыядычна парушалася электразабеспячэнне 523 населеных пунктаў, 45 сельскагаспадарчых будынкаў і 1780 трансфарматарных падстанцый. Аджыночаны аператыўна ліквідаваліся аварыйныя бригады.

У Брасцкай вобласці за мінулыя суткі выпала ад адной да

дзвюх дэкадных норм ападкаў. За суткі на тэрыторыі вобласці выпала ад 14 да 22 мм ападкаў. У Пінску і Брэсце — 25 мм. У паўднёва-ўсходняй частцы рэгіёна адзначаўся снег уперамешку з дажджом. Вышыня снежнага покрыва ў раёнах у сярэднім павялічылася на 10—20 см і на вечар пазамінулага дня складала ад 18 см да 29 см. У Баранавічах — 31 см. У Брэсцкай вобласці ратавальнікі 37 разоў выязджалі для аказання дапамогі ў буксіроўцы транспартных сродкаў, якія апынуліся ў снежнай пастцы. З-за моцных ападкаў 11 снежня ў заносы і снежныя гурбы трапілі пяць аўтамабіляў хуткай медыцынскай дапамогі. Такія выпадкі, у прыватнасці, здарыліся ў Пінскім, Брэсцкім і Драгічынскім раёнах, а таксама ў Баранавічах. У Драгічынскім і Камянецкім раёнах работнікі МНС адбуксіравалі два пасажырскія аўтобусы.

Супрацоўнікі МНС Гродзенскай вобласці на працягу 11 і 12 снежня 15 разоў буксіравалі велікагрузы, якія захраснулі ў снезе. Акрамя фур, ратавальнікам даводзілася буксіраваць і легкавушкі, якія апынуліся ў снежных заносах. Таксама чатыры разы супрацоўнікі МНС буксіравалі карэты хуткай дапамогі. Усяго ж з-за пагаршэння умоў надвор'я, моцнага выпадзення снегу ратавальнікі 11 і 12 снежня 39 разоў аказвалі дапамогу грамадзянам і арганізацыям. Віцебск ад снегу ў выхадныя расчышчалі каля 60 адзінак тэхнікі і 350 чалавек.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У Магілёве ў гэтыя выхадныя наогул здарыўся патоп. Яшчэ ў суботу адчувалася істотная адліга, снег набрыняў, пакрыўся ледзяной скарынкай. А ў нядзелю дождж цалкам сапсаваў усе зiмвыя пэйзажы. З неба ліло так, што снежныя гурбы, якія ўпрыгожвалі вуліцы і дамы з канца лістапада, пачалі імкліва пераўтварацца ў ледзяныя бурлівыя ракі.

Асабліва неспакойнымі выдзіралі гэтыя выхадныя для супрацоўнікаў МНС і ДАІ. У месенджарах магіляўчане дзямліліся відэа, дзе машыны, нібы лодкі, плылі ў вадзе ледзь не па самых дзверы. Не абыйшлося і без дарожных аварыяў. На тэлеграм-канале «Міліцыя Магілёўшчыны» з'яўлялася відэа з месца ДТЗ у Кіраўскім раёне. Пасярод трасы зламаўся мікрааўтобус, у якім гандлёвая каманда віцебскага клубу ехала на матч у Бабруйск. На дапамогу ім прыйшлі супрацоўнікі ДАІ. Аўтамабіль адрамантавалі на найбліжэйшай станцыі тэхабслугоўвання, каманду адагрэлі, і яна паехала далей.

Моцныя апады і перапады тэмператур прывялі да абледзянення кроваў дрэў, якія падалі, у тым ліку і на праездную частку, — расказаў інспектар аддзялення абласной Дзяржаўтаінспекцыі Вольга ВЕРШУБСКАЯ. — Праваахоўнікі

Фота БелТА

Чарыкаўскага РАУС аказвалі дапамогу ў вызваленні дарогі і аднаўленні руху.

З асаблівых назіранняў. Уздоўж трасы Магілёў — Слаўгарад у суботу ляжала шмат паваленых дрэў, а некаторыя пад цяжкасцю набрынялага снегу сганулі ледзь не да зямлі. Калі праязджалі па Слаўгарадскім раёне, было відаць за дрэвамі, як у лесе працуе бригада рабочых.

Вялікую небяспеку уяўляе мокры снег, які назіраецца на дахах. Па інфармацыі старшага інспектара Магілёўскага абласнога ўпраўлення МНС Вольгі НЕХАРОШЫХ, пад цяжкасцю снежнага баласту абрынулася каля 600 квадратных метраў даху сельскагаспадарчага склада ААТ «Міхееўка-агра» ў вёсцы Новае Прыбужжа Дрыбінскага раёна. У памышанні захоўвалася каля дзвюх тон камбікорму. На шчасце, людзі не пацярпелі.

Ратавальнікі МНС заклікаюць усіх, хто мае гаспадарчыя пабудовы, тэрмінова вызваляць іх ад снегу. А гараджанам пры такім надвор'і трэба быць уважлівымі і трымацца падалей ад будынкаў, на дахах якіх назіраецца снег. Пад уздзеяннем дажджу ён пераўтвараецца ў маналітны ледзяныя глыбы, якія перыядычна абвальваюцца. Асабліва небяспечна знаходзіцца каля будынкаў са скатнымі дахамі.

Па словах намесніка генеральнага дырэктара па добраўпарадкаванні Упраўлення камунальных прадпрыемстваў Магілёва Дзяніса Койды, на расчыстку вуліц у гэтыя выхадныя працавала болей чым 130 адзінак транспарту, у тым ліку 30 прыцягнутых ад іншых прадпрыемстваў.

— Дворнікі наогул шчыравалі ўсе выхадныя, у тым ліку ў нядзелю, свой выхадны дзень, — удакладніў суразмоўца. — А ў ноч з нядзелі на панядзелак дадаткова вызваджалі на ачыстку ліўнепрыёмных рашотак чатыры брыгады дарожна-маставога прадпрыемства. Дзякуючы рабоце камунальных службаў, у руху грамадскага транспарту ў Магілёве сур'ёзных збоўў не адбылося.

Між тым сіноптыкі абяцаюць магіляўчанам новыя іспыты — паніжэнне тэмпературы. Так што пільнасці губляць не трэба.

Нэлi ЗiГУЛЯ.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі з раптоўнай смерцю ШЧОРНАЎ Мікалая Сяргеевіча, беларускага філосафа, грамадскага дзеяча, загарчэка аддзела сацыялогіі дзяржаўнага кіравання дзяржаўнай навуковай установы «Інстытут сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізкім.

АБАВЯЗАК ПЕРАД БУДУЧЫМІ ПАКАЛЕННЯМІ

(Заканчанне.

Пачатак на 1-й стар.)

— У кантэксце размовы пра гістарычную памяць немагчыма абесці галоўны, знакавы аб'ект Брэстчыны — Брэсцкую крэпасць. Прапаную, Юрый Вітольдавіч, пачаць размову менавіта пра крэпасць. Якое ваша асабістае ўспрыманне мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой»? Ці змянілася яно цяпер, калі крэпасць даводзіцца наведваць з рознымі афіцыйнымі дэлегацыямі?

— Успрыманне не асабліва змянілася. Брэсцкую крэпасць мае пакаленне ведае са школьных гадоў, даводзілася бываць тут на экскурсіях. З пазіцыі ўзросту, жыццёвага вопыту, несумненна, лепш усведамляеш значнасць, маштабнасць помніка як сімвала мужнасці абаронцаў Радзімы. Не толькі мы ў Беларусі — амаль увесь свет ведае пра подзвіг салдатаў і афіцэраў гарнізона, якія без сувязі, у поўным інфармацыйным вакууме, а потым і без ежы, амаль без вады, медыкаментаў змагаліся, выконвалі свой вайсковы абавязак. Усім вядома пра подзвіг маёра Гаўрылава, якому нават вораг аддаў даніну павагі. Гэта ж бяздонная крыніца ў справе патрыятычнага выхавання маладога пакалення!

За час функцыянавання мемарыяльнага комплексу яго наведалі 25 мільянаў чалавек. А цяпер, у Год гістарычнай памяці, мы назіраем, як расце цікавасць з боку дзяцей, моладзі, прыязджаюць цэлымі класамі, калектывамі. Стала традыцыйнай на плошчы Цырыманялаў школьнікам уступаць у пянеры, воінам прыносіць прысягу, студэнтам атрымліваць студэнцкія білеты. А яшчэ, што важна, крэпасць стала часткай жыцця любога брастаўчаніна. Кожныя выхадныя заўважаем маладых пары, якія пасля рэгістрацыі шлюбу едуць сюды ўскласці кветкі, бачым сем'і, якія месцам для прагулак з дзецьмі выбіраюць крэпасць і, такім чынам, даюць першыя ўрокі патрыятызму на сямейным узроўні.

А што датычыцца дэлегацыі, ніводная, здаецца, не мінае Брэсцкую крэпасць. Усе нашы госці, як правіла, самі выказваюць жаданне пачынаць праграму знаходжання ў Брэсце менавіта з даніны памяці мужным абаронцам і ўскладаюць кветкі да Вечнага агню. Вельмі многія затым наведваюць музеі. Добра, што мемарыяльны комплекс развіваецца. Новыя музеі напаўняюцца зместам з прыягненнем сучасных інтэрактыўных тэхналогій. Тры новыя экспазіцыі — «Музей вайны — тэрыторыя міру», «Летапіс Брэсцкай крэпасці», экспазіцыя, прысвечаная абароне

Усходняга форту, — створаны ў рамках праекта Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. Рэканструююцца Пяты форт стаў асобным музеем. Ёсць задумкі, праекты на далейшае развіццё крэпасці менавіта пры садзейнічанні Саюзнай дзяржавы. Гэта наш абавязак перад будучымі пакаленнямі — захаваць Брэсцкую крэпасць як сімвал стойкасці і мужнасці яе абаронцаў.

— На жалобным мітынгу 22 чэрвеня вы гаварылі, што ў ходзе расследавання крмінальнай справы аб генацыдзе на Брэстчыне выяўлена 26 раней невядомых месцаў

рамонт, рэканструкцыю, атрымалі новае аблічча. 22 сакавіка, у дзень памяці спаленых вёсак, у Пінскім раёне адкрылі абноўлены памятник знаку ў вёсцы Любель-Поль, спаленай у 1943 годзе. Помнік там быў і раней, але яго карэнным чынам аднавілі, правялі добраўпарадкаванне, у тым ліку і за грошы, заробленыя на рэспубліканскім суботніку.

Зусім нядаўна адкрылі абноўлены помнік у вёсцы Задуб'е Ганцавіцкага раёна. Гэты шматпакатны населены пункт гарэў двойчы — у канцы 1943 года і пачатку 1944-га. Памятны мерапрыемствы праходзілі

розных нацыянальнасцяў. Беларусы ўдзячныя ў сваёй памяці...

— Як трапа сказаў паэт, гэта трэба не мёртвым — гэта трэба жывым. Вельмі паказальна ў гэтым сэнсе падзея, што адбылася летам у Пінскім раёне. У вясковым школьным музеі доўгія гады захоўвалася інфармацыя пра Героя Савецкага Саюза Дзмітрыя Трамасава. У 1944 годзе 18-гадоваы сяржант адзін знішчыў калы роты салдат праціўніка і забяспечыў тым самым паспяховае фарсіраванне ракі Стыр для свайго падраздзялення. Гэтым летам удзячныя палешукі годна ўшанавалі

слэды злачынства, а потым расстралілі як непатрэбны сведак. Ужо распрацаваны архітэктурны праект будучага мемарыялу. Прыкладны кошт складзе каля 12 мільёнаў рублёў. Падчас візіту да нас часовага паверанага ў справах Ізраіля Цві Міркіна я прапанаваў ізраільскаму боку далучыцца да праекта. Дыпламат высока ацаніў нашы намаганні ў справе захавання гістарычнай памяці.

У планах — не толькі маштабныя праекты, падобныя таму, што будзе ў Броннай Гары. Амаль кожны сельсавет мае планы па добраўпарадкаванні, абнаўленні, рамонце альбо рэканструкцыі помнікаў, і гэта вельмі важна. Кожны памятны знак павінен выглядаць годна.

— Год гістарычнай памяці прадугледжвае не толькі памяць пра ваенныя падзеі — тут, несумненна, больш шырокі сэнс. Гэта і вяртанне з нябыту імёнаў, памяці пра гістарычныя падзеі даўніны і нядаўняга часу. Прапаную пагаварыць пра работу ў гэтым кірунку.

— Вядома, мы ганарымся сваім мінулым, памятаем яго. На Брэстчыне вядзецца вялікая работа па адраджэнні гісторыка-культурнай спадчыны. Працягваецца рэканструкцыя нашых жамчужын — Ружанскага палацава-паркавага комплексу Салегаў і Косаўскага палаца. Ружанскі палац — гэта маштабны праект, яго адраджэнне расцягнецца на многія гады і, магчыма, дзесяцігоддзі. Сёння ён з'яўляецца адной са славуцкіх краіны, там працуюць добрыя музеі, яго наведваюць турысты. Такім чынам людзі знаёмяцца з нашай гісторыяй. Работа ў Косаўскім палацы набліжаецца да завяршэння, гэта цудоўны помнік архітэктуры, які сведчыць аб культурным развіцці нашых тэрыторый у мінулым. Паспяхова ідзе рэканструкцыя капіцы Ажэшкаў у Драгачынскім раёне. Дзякуючы фінансаванню з фонду Прэзідэнта чачэка адкрыццё аб'екта ўжо ў наступным годзе.

Мы помнім не толькі герояў вайны, але і герояў працы, герояў мірных дзён. Сёлета на малой радзіме, у Тамашоўцы, адзначылі 80-годдзе лётчыка-касманauta, двойчы Героя Савецкага Саюза Пятра Клімука. Яшчэ аднаго двойчы Героя, але Сяцялістычнай Працы — Уладзіміра Бядулю — успаміналі ў маі з нагоды 95-й гадавіны з дня нараджэння.

У Баранавічах у канцы вясны адкрылі мемарыял у гонар герояў-лётчыкаў Андрэя Нічыпорчыка і Мікіты Куканенкі, якія паўтарылі подзвіг першага Героя Беларусі Уладзіміра Карвата. Дарэчы, праз тры дні пасля названага жалобнае мерапрыемства прайшло і

на месцы подзвігу Карвата. Ні ўдзячныя жыхары мясціны, ні баявыя таварышы, ні грамадскасць не забываюць подзвіг героя, хоць прайшоў 26 гадоў. І ў гэтым, лічу, наша сіла — ва ўменні, у магчымасці ўсведамляць духоўную вартасць подзвігу, выносіць з такіх падзей урокі, якія з'яўляюцца асноўным фундаментам для выхавання патрыятызму.

— Самы час пагаварыць пра некаторыя вынікі Года гістарычнай памяці, яго ўрокі, пра якія вы ўжо часткова казалі, пра задачы, вырашэнне якіх стане лагічным працягам пачатага.

— Вынікі падводзіць, відаць, рана, — можна пагаварыць пра нейкія прамежкавыя этапы, набыткі. Радуе тое, што работа, пра якую вялася гаворка, ахапіла ўсе слаі грамадства, усе калектывы, усе тэрыторыі. Можна гаварыць пра маштабныя мерапрыемствы, такія, як мы праводзім на 22 чэрвеня: гэта і «Ноч памяці» ў крэпасці з жалобным мітынгам перад святаннем і вялікай рэканструкцыяй падзей, з абшырнай праграмай, якая ўключае канферэнцыі і круглыя сталы. Да такіх мерапрыемстваў можна аднесці і беларуска-расійскі «Цягнік Памяці» для моладзі. Але не менш важная работа ў кожнай школе, у кожнай бібліятэцы, музеі нават з невялікай колькасцю наведвальнікаў. Скажам, Брэсцкі абласны краязнаўчы музей зладзіў цікавыя праекты «Герой былых часоў» пра герайчыны ўраджэнцаў Брэстчыны, альбо змястоўную выставу франтавых трохвугольнікаў «Жывыя радкі вайны».

Напрыклад, Іванаўскі тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ажыццявіў праект «Мы родам з вайны», у ходзе якога сабралі ўнікальныя фотаздымкі часоў Вялікай Айчыннай вайны. На адкрыццё прыйшлі людзі розных пакаленняў, у тым ліку малапалетнія вясні фашыстаў і дзеці вайны.

І, што важна, шэраг праектаў адразу былі заяўленыя як справы на некалькі гадоў, такія, як праект абласной бібліятэкі «Брэстчына ў асобах». У ходзе яго маладыя будуць знаёміцца з землякамі, дастойнымі і паважанымі людзьмі, хто перажыў складаныя пасляваенны час, хто сваёй руплівацю робіць Брэстчыну паспяховай і пазнавальнай.

Значыць, работа працягнецца. Годам гістарычнай памяці зададзены тон, нападзены імпульс, а задачы па шанаванні мінулага, патрыятычным выхаванні, якое нязменна грунтуецца на веданні гісторыі, застаюцца. Значыць, будзем іх вырашаць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

знішчэння мірных грамадзян, а ўсяго было разбурана і знішчана больш за 800 населеных пунктаў у рэгіёне. Якая работа праводзіцца па захаванні памяці ў райцэнтрах, аграрадках, нават у малых, аддаленых вёсках?

— Прэзідэнтам нашай краіны 2022 год аб'яўлены годам гістарычнай памяці ў тым ліку і для таго, каб нагадаць усім, і найперш маладому пакаленню, пра трагічныя старонкі нашай гісторыі, каб абудзіць памяць там, дзе яна стала крыху затухаць. У стасунках, асабліва з гасцямі рэгіёна, я не раз нагадваў аб тым, што практычна кожны населены пункт Брэстчыны мае сумную, а то і трагічную старонку перыяду ваеннага ліхалецця. Сведчаннем таму — амаль тысячы дзвесце помнікаў і памятных месцаў, з якіх — 407 брацкіх магіл, 22 вайсковыя пахаванні, 14 мемарыяльных комплексаў, 73 абеліскі, 343 помнікі, 11 стэл. Усе яны падтрымліваліся ў належным стане і раней. А цяпер у раёнах, сельсаветах актывізавалі гэтую работу. Масцоўва ўлада выкарыстоўвае бюджэтныя грошы, прыцягвае спонсарскія сродкі. Многія помнікі, абеліскі сёлета перажылі

фактычна ва ўсіх раёнах, 80-годдзе трагічных падзей згадвалі ў Драблеве Жабінкаўскага раёна, у Дамачаеве, дзе гітлераўцы знішчылі выхаванцаў дзіцячага дома, у Пінску і Брэсце прайшлі жалобныя мерапрыемствы з нагоды 90-й гадавіны знішчэння гэта.

Хачу адзначыць вялікую работу пракуратуры па аднаўленні гістарычнай памяці. Прэзентацыі выдання «Без тэрміну даўніны. Брэсцкая вобласць», якія сабралі сотні людзей ва ўсіх раёнах, сталі сур'езнай размовай аб сутнасці фашызму і нацызму, аб зверствах захопнікаў на нашай зямлі. Важна, што не толькі дарослы аўдыторыю збіралі падобныя мерапрыемствы. Пракурорскія работнікі падрыхтавалі шэраг выставу на гэтую тэму, якія наведвалі школьнікі падчас канікул, а некаторыя выставы зрабілі перасоўнымі, іх прадставілі ў школах і іншых навучальных установах. Пра гэта трэба гаварыць з маладымі пакаленнямі, гаварыць праўдзіва з лічбамі, фактамі, прыкладамі з гісторыі свайго раёна, населенага пункта.

— У ходзе работы адкрываюцца новыя імёны, ствараюцца новыя помнікі, адкрываюцца мемарыяльныя дошкі людзям

памяці героя, у гонар ураджэнца Падмаскоўя з'явіўся бюст у вёсцы Лапачына. А ў жніўні ў Махроўскім сельсавеце Іванаўскага раёна адкрылі помнік байцам партызанскага атрада імя Касцюшкі, ураджэнцаў Украіны польскай нацыянальнасці, якія загінулі ў баі з фашыстамі. На гістарычнай радзіме даўно забыліся пра подзвіг землякоў, а мы памятаем і шануем усіх, хто змагаўся з карычневай чумой XX стагоддзя. Напрыклад, у Брэсцкай крэпасці змагаліся воіны 30 нацыянальнасцяў і народнасцяў. Усе яны ў нашым усведамленні — героі, вартыя вечнай памяці.

— Работа па ўвёкаванні памяці ваенных падзей працягваецца. Што ў планах на найбліжэйшы час?

— Яшчэ летась было аб'яўлена, што прыйшоў час узвесці годны помнік ва ўрочышчы Бронная Гара Бярозаўскага раёна. Гэта месца асаблівае на карце Брэстчыны. Там было знішчана больш за 50 тысяч чалавек, большасць з іх — вясні брэсцкага і навакольных гета. Там ляжаць яўрэі, беларусы, рускія — усе мірныя жыхары, а таксама ваеннапалонныя, якіх прымусілі паліць трупы, каб схаваць

ЦЭНТРАЛІЗАВАНЫ ЭКЗАМЕН: АД «А» ДА «Я»...

НОВАЯ ПАДЫХОДЫ

Калі раней выпускны экзамен праводзіўся ў пісьмовай і вуснай формах ва ўстановах адукацыі, то з 2023 года выніковая атэстацыя будзе праходзіць у форме адзінага цэнтралізаванага экзамену. Гэта тэставое заданне, якое выконваецца не ў школе, а на спецыяльных пляцоўках — у пунктах правядзення ЦЭ. І правяраецца яно не школьнымі педагогамі.

Што датычыцца ўніверсіцкіх алімпіяд, то нават уладальнікі дыпламаў I, II і III ступеняў будуць здаваць два ЦЭ.

Аргументы для змянення фармату выніковай атэстацыі відавочныя: гэта змяншэнне нагрукі на вучняў (было чатыры экзамены — засталася два); сумяшчэнне выпускной і ўступнай кампаніі (вынікі выпускных экзаменаў залічваюцца пры паступленні ва ўстанову вышэйшай адукацыі); уніфікацыя форм правядзення выпускных і ўступных іспытаў (выпускнікам не патрабуецца дадатковая падрыхтоўка); больш матываваны выбар будучай прафесіі (яшчэ на этапе выбару прадмета для здачы цэнтралізаванага экзамену неабходна вызначыцца з далейшым профілем навучання); настаўнік рыхтуе навучэнцаў адначасова да выпускных і ўступных іспытаў (не патрабуюцца дадатковыя заняткі з рэпетытарам); павышэнне адказнасці настаўніка за вынікі сваёй працы і, як наступства, павышэнне якасці ведаў выпускнікоў.

КАМУ МОЖНА НЕ ЗДАВАЦЬ ЦЭ?

Цэнтралізаваны экзамен па дзяржаўнай мове абавязковы для ўсіх. Адзінаццацікласнік выбірае, якую мову будзе здаваць: беларускую ці рускую. Другі прадмет для ЦЭ выпускнік 11 класа выбірае з пераліку прадметаў, якія здаюцца на цэнтралізаваным тэсціраванні, каб у далейшым з яго вынікам можна было паступіць у ВНУ.

У адпаведнасці з Інструкцыяй па арганізацыі і правядзенні цэнтралізаванага экзамену, да 1 лютага 2023 года ва ўстановах адукацыі павінны быць зацверджаны камісіі па рэгістрацыі і забеспячэнні ўдзелу ў цэнтралізаваным экзамене.

Адзінаццацікласнікам трэба вызначыцца з навучальным прадметам, які яны будуць здаваць на ЦЭ, да 1 сакавіка. Такім чынам, канчатковы выбар неабходна зрабіць у лютым.

Зарэгіструе навучэнцаў на цэнтралізаваны экзамен у сістэме рэгістрацыі камісія ўстановаў адукацыі. Нікуды ездзіць для гэтага не трэба. Рэгістрацыя для ўдзелу ў асноўны тэрмін правядзення цэнтралізаванага іспыту будзе праводзіцца з 1 да 20 красавіка 2023 года.

Змяненне звестак адносна выбараных вучэбных прадметаў і мовы экзаменацыйных матэрыялаў (беларускай ці рускай) пасля рэгістрацыі немагчымае.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Усе пазіцыі допуску да ЦЭ дакладна пралісны ў правілах атэстацыі навучэнцаў.

Ад здачы цэнтралізаванага экзамену могуць быць вызвалены толькі пераможцы трэцяга (абласнога, Мінскага гарадскога) і заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па навучальных прадметах.

Пераможцы трэцяга (абласнога і Мінскага гарадскога) этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах вызваляюцца ад аднаго цэнтралізаванага экзамену — па вучэбным прадмеце, па

рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах, які і раней, маюць права паступіць у любую ўстанову вышэйшай адукацыі на педагагічныя і найбольш запатрабаваныя эканомікай спецыяльнасці, а з 2023 года — і ў рэгіянальныя ўстановы вышэйшай адукацыі на спецыяльнасці, па якіх гэты прадмет з'яўляецца адным з профільных пры паступленні.

Такім чынам, ільготы для пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах не толькі захаваліся, але і былі пашыраны.

такіх этапу, як рэгістрацыя на ЦЭ і фарміраванне спісаў удзельнікаў па ўсіх прадметах.

Усе экзаменацыйныя матэрыялы ў пункты правядзення ЦЭ і назад — у Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў — будуць дастаўляцца ў апламбаваных валізах дзяржаўнай фельд'егерскай службай (які і на ЦТ). Адзінаццацікласнікі будуць размяркоўвацца па аўдыторыях пункта правядзення ЦЭ метадам лёсавання.

Усе арганізацыйныя пытанні былі адрпрацаваны падчас рэпе-

Пунктаў здачы ЦЭ будзе значна больш, чым пунктаў ЦТ.

Каб забяспечыць аб'ектыўнасць ацэньвання, Міністэрства адукацыі сфарміравала групу экспертаў для правядзення экспертызы заданняў для ЦЭ па ўсіх прадметах. У яе склад увайшлі спецыялісты Нацыянальнага інстытута адукацыі, Акадэміі паслядыпломнай адукацыі і найлепшыя педагагі-прадметнікі з усёй краіны. Тэставыя заданні аправавалі падчас рэпетыцый ЦЭ, і праверка паказала, што яны даюць магчымасць вучню прадэманстраваць веды, атрыманія за курс школы.

Навучэнцы, дарэчы, могуць не перажываць, калі будуць вызначана з формай здачы іспыту, што ўзровень складанасці ЦЭ і ЦТ можа адрознівацца. Заданні і там, і там будуць раўнацэнныя і распрацоўваюцца выключна на аснове базавага ўзроўню асваення навучальных праграм.

Асобнай увагі заслугоўвае пытанне выніковай атэстацыі навучэнцаў са слабым слыхам, слабым зрокам і навучэнцаў, якія маюць парушэнні апорна-рухальнага апарату. Для іх прадугледжана права выбару: або здаваць цэнтралізаваны экзамен і, адпаведна, цэнтралізаванае тэсціраванне пры паступленні ва ўстанову вышэйшай адукацыі, або здаваць выпускны экзамен у школе, а пазней — унутраны экзамен ва ўстанове вышэйшай адукацыі. Пры гэтым яны мусяць ацаніць свае магчымасці па запаненні бланка адказаў. Гэта неабходна растлумачыць і навучэнцам, і бацькам.

«ЗАПАСНЫЯ» ДНІ

Цэнтралізаваныя экзамены можна здаваць у асноўныя тэрміны і ў рэзервовыя дні. Рэзервовыя экзамены будуць арганізаваны некалькі разоў — у маі, ліпені (гэтыя даты супадаць з рэзервовымі днямі ЦТ), а таксама ў жніўні.

Асноўныя дні: 14 мая — «Руская мова», «Беларуская мова»; 21 мая — прадмет па выбару.

Прадугледжаны рэзервовыя дні і іншыя тэрміны для тых, хто не змог узяць удзел у цэнтралізаваным экзамене па уважлівай прычыне ва ўстаноўленыя даты. Яны таксама вызначаны. Рэзервовыя дні: 23 мая — «Руская мова»; «Беларуская мова»; 25 мая — прадмет па выбару. У ліпені рэзервовыя дні для тых, хто здае ЦЭ, супадаць з рэзервовымі днямі для цэнтралізаванага тэсціравання. Апошняя магчымасць будзе ў жніўні: 21 жніўня — «Руская мова»; «Беларуская мова»; 23 жніўня — прадмет па выбару.

Тыя, хто здае цэнтралізаваныя экзамены ў асноўныя тэрміны, у першыя рэзервовыя дні (у маі) або ў ліпені, захоўваюць магчымасць паступлення ў ВНУ, яны паспяваюць падаць дакументы ў прыёмную камісію для ўдзелу ў конкурсе.

Праведзеная падрыхтоўчая работа, уключаючы рэпетыцыйныя экзамены, сведчыць, што і педагогі, і навучэнцы, і спецыялісты, што былі задзейнічаныя ў правядзенні ЦЭ на месцах, гатовы да рэалізацыі такіх падыходаў.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Фота: Лізаветы ГОЛАД

якім навучэнцаў стаў пераможцам. У атэстат аб агульнай сярэдняй адукацыі па гэтым прадмеце выстаўляецца 10 балаў.

Пераможцы заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па навучальных прадметах вызваляюцца ад усіх цэнтралізаваных экзаменаў. У атэстат аб агульнай сярэдняй адукацыі па вучэбных прадметах, па якіх вучань стаў пераможцам, выстаўляецца 10 балаў; па астатніх прадметах — гадавая адзнака.

Што датычыцца ўніверсіцкіх алімпіяд, якія дэбютавалі сёлета, то нават уладальнікі дыпламаў I, II і III ступеняў будуць здаваць два ЦЭ. Хоць ужо ў сакавіку яны афіцыйна стануць студэнтамі-першакурснікамі (іх залічваюць у тыя альма-матер, дзе яны рэгістраваліся і праходзілі алімпіядныя выпрабаванні). Гэта тлумачыцца тым, што цэнтралізаваныя экзамены — форма выніковай атэстацыі за курс сярэдняй школы.

Выпускнікі пярэдняй гадоў, выпускнікі сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў здаюць не цэнтралізаваны экзамен, а ЦТ. Яны маюць права здаць на цэнтралізаваным тэсціраванні тры дысцыпліны.

Як і раней, пераможцы заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах залічваюцца без экзаменаў ва ўстановы вышэйшай адукацыі на спецыяльнасці, па якіх гэты прадмет з'яўляецца адным з профільных пры паступленні (напрыклад, пераможца алімпіяды па фізіцы не можа паступіць без экзаменаў у лінгвістычны ўніверсітэт).

Пераможцы трэцяга (абласнога, Мінскага гарадскога) этапу

НА ІСПЫТ — У ВЫХАДНЫ ДЗЕНЬ

Галоўная адметнасць ЦЭ — яго вынікі афармляюцца сертыфікатам, які і вынікі цэнтралізаванага тэсціравання. Ацэньваюцца яны па стабільнай шкале, затым пераводзяцца ў 10-бальную шкалу, і сярэдняе арыфметычнае гадавой адзнакі і вынікаў ЦЭ выстаўляецца ў атэстат, а сам сертыфікат залічваецца пры паступленні ва ўстанову вышэйшай адукацыі.

Афіцыйныя шкалы пераводу ў 10-бальную адзнаку распрацаваны Рэспубліканскім інстытутам кантролю ведаў па ўсіх прадметах. У найбліжэйшы час іх зацвердзіць і прадставіць грамадскасці. Але гэта не проста лінейны перавод. Пры складанні шкалы бралі пад увагу шэраг параметраў за некалькі гадоў. Напрыклад, дзесцяць па рускай мове можна будзе атрымаць, набраўшы на ЦЭ ад 82 да 100 балаў.

Сертыфікат цэнтралізаванага экзамену, які і сертыфікат ЦТ, будзе дзейнічаць два гады.

Змяненні, якія закрануць фармат правядзення цэнтралізаванага экзамену ў пунктах яго здачы, заключаюцца ў тым, што мясцовыя органы вызначаюць базы правядзення цэнтралізаваных экзаменаў. Пунктаў здачы ЦЭ будзе значна больш, чым пунктаў ЦТ. Плануюцца адкрыць больш за 150 такіх пунктаў. І задача ўстаноў адукацыі — вырашыць усё арганізацыйныя пытанні, якія датычацца дастаўкі выпускнікоў, знаходжання іх у пункце ЦЭ, харчавання і суправаджэння навучэнцаў. Акрамя таго, устаноў агульнай сярэдняй адукацыі бярэ на сябе функцыю выканання

Раней школьнікі пісалі і здавалі ўсе іспыты ў вуснай форме ў будні дні. Цяпер пад экзамены адводзіцца нядзеля.

тыцыйнага ЦЭ, якое прайшло на базе васьмі адміністрацыйных тэрыторый. У далейшым яно будзе праведзена ва ўсіх рэгіёнах нашай краіны. **Запланаваная дата «рэпетыцый» — 28 студзеня.**

Раней школьнікі пісалі і здавалі ўсе іспыты ў вуснай форме ў будні дні. Цяпер пад экзамены адводзіцца нядзеля. Асноўныя даты правядзення цэнтралізаваных экзаменаў — 14 мая (па рускай або беларускай мове) і 21 мая (прадмет па выбар) — гэта нядзелі.

ЯК БУДУЦЬ АЦЭНЬВАЦА ВЫНІКІ?

Цэнтралізаваны экзамен дае магчымасць атрымаць аб'ектыўны зрээ па ўсіх навучальных прадметах за курс агульнаадукацыйнай школы. Структура тэстаў зведла змены. У прыватнасці, былі зменены працэнтныя суадносіны заданняў узроўню А і Б. Што гэта нам дае? Выключаецца магчымасць адказу наўздагад, калі можна проста выпадкова паставіць нейкі значок, і ажакацца, што гэта правільна. У тэстах, якія распрацаваны Рэспубліканскім інстытутам кантролю ведаў у гэтым годзе, колькасць заданняў часткі А зменшана. Адпаведна павялічваецца колькасць заданняў групы В. Для таго каб адказаць на пытанні гэтых заданняў, трэба валодаць пэўным багажом ведаў.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»

28 декабря 2022 в 14.00 проводит повторные торги по продаже следующих объектов

№ п/п	Наименование объектов продажи в лоте	Описание	Начальная цена продажи снижена и составляет без учета НДС 20 %, белорусских рублей	Задаток, белорусских рублей
Лот № 1	Холстовая установка 2 инвентарный номер 5734-2	В комплекте: чешская машина «Spinnbau Bremen», Type 216, System 2000, 1985 год выпуска, ордер 3084 № 1308402 – 1 шт.; питающее устройство № 1308403 – 1 шт.; загрузочный бункер фирмы «Temafa» K-Nr 9300/85 Mr 834 – 1 шт.; дата ввода в эксплуатацию – 01.12.1986	132 180,00 (сто тридцать две тысячи сто восемьдесят рублей 00 копеек)	13 218,00 (тринадцать тысяч двести восемнадцать рублей 00 копеек)
	Раскладчик холста ПШ-200	Дата ввода в эксплуатацию – 01.07.1999		
	Установка для разрыхления и смешивания инвентарный номер 5734-8	В комплекте: тонкий разрыхлитель «Temafa» (FD), модель 0205 K-Nr 9300/85, M-Nr 0205/124; смешивающий аппарат Микс мастер (MMN), модель 0306 (лабаз) с конденсатором – 2К(5), модель 709 K-Nr 9300/85, M-Nr 0305/34. Дата ввода в эксплуатацию – 01.12.1986		

Собственник имущества: ОАО «Моготекс», 212011, г. Могилев, ул. Гришина, 87, УНП 700116054, тел. для осмотра объектов продажи (0222) 73-86-31.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Цюлковского, 1.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лот № 1 продается без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY55PJCБ3012301857100000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев, В/С: PJCBBY2X, УНП 700016628;

физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет сайте продавца по адресу: www.mogilev.cci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты за предметы торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся 28 декабря 2022 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 27 декабря 2022 г. до 12.00.

Регистрация участников торгов 28 декабря 2022 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, к. 104, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375296927492 (А1).

Извещение о проведении торгов по объекту было размещено в газете «Звезда» от 08.06.2022, 20.09.2022.

13 декабря 2022 года в издательском доме «Звезда» опубликована проектная декларация на строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи (микрорайон Липки)

**ПРОЕКТНАЯ
ДЕКЛАРАЦИЯ № 7**

На строительство объекта:

«Строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи (микрорайон Липки).

II очередь строительства. Индивидуальные жилые дома, КПП, ограждение территории. II пусковой комплекс»

Информация о застройщике

Застройщик: Производственно-строительное закрытое акционерное общество «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ», зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 08 ноября 2000 года № 1266 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100011299.

Юридический (почтовый) адрес: 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 100-817.

Режим работы для приема заявлений и заключения договоров: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00.

Производственно-строительное закрытое акционерное общество «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» в качестве заказчика построило следующие объекты:

- бизнес-центр Покровский, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, нежилой фонд;
- многоквартирный жилой дом, г. Минск, ул. К. Чорного, д. 25, жилой фонд;
- санаторно-курортный комплекс «Плисса», Витебская область, Глубокский район, деревня Плиса, улица Гвардейская, дом 4, нежилой фонд.

Перечень объектов, построенных за последние три года:

- Храмо-памятник в честь Всех Святых, г. Минск, ул. Калиновского, 121, нежилой фонд.

Информация о проекте

Проектно-сметная документация прошла государственную экспертизу в установленном порядке, получено положительное заключение РПГ «Гостройэкспертиза по Минской области» от 28.10.2020 г. № 1635-70/20.

Проектная документация разработана на основании разрешительной документации в составе:

- акт выбора места размещения земельного участка, предоставленного в постоянное пользование, утвержденного от 07.10.2019 г.;
- решение Смолевичского районного исполнительного комитета «О разрешении производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» строительство объекта» от 17.11.2020 г. № 2971;
- решение Смолевичского районного исполнительного комитета «О разрешении производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» строительство объекта» от 18.05.2021 г. № 1279.

Участок площадью 12,8621 га передан производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» на основании договора аренды земельного участка от 22.11.2019 г. № 2272 для строительства жилого микрорайона. Свидетельство (удостоверение) от 02.12.2019 № 614/828-15837 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 62485010000800760.

Застройщиком по строительству объекта выступает производственно-строительное закрытое акционерное общество «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ».

Функции подрядчика индивидуального жилого дома исполняет: по генплану № 44 (тип 11); ПС ЗАО «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ».

Местонахождение объекта: в микрорайоне Липки г. Смолевичи.

Цель строительства: возведение индивидуальных жилых домов.

Этапы и сроки строительства:

- срок начала строительства объекта – I квартал 2022 г.;
- окончание строительства объекта – I квартал 2023 г.

Характеристика объекта: строительным проектом предусмотрено строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи Минской области (микрорайон Липки) в количестве 85 индивидуальных жилых домов.

Общая площадь одноквартирного жилого дома по генплану № 44 (тип 11) составляет 117,15 кв. м, состоящего из 3 (трех) жилых комнат, общей площадью 74,77 кв. м. В доме 1 этаж.

Строительство объектов долевого строительства будет осуществляться в соответствии со строительным проектом и заключенными договорами создания объектов долевого строительства.

По настоящей проектной декларации для категории граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предпринимателей, юридических лиц предлагаются для заключения договоров создания объектов долевого строительства следующие объекты долевого строительства:

Индивидуальный жилой дом, № по генплану	Стоимость 1 м ² , бел. руб.
№ 44 (тип 11)	2 637,54

- на индивидуальный жилой дом по генплану № 44.

Для лиц, заключивших договоры создания объектов долевого строительства, цена 1 кв. м, определенная в договоре, является неизменной до окончания строительства. Плата за объект долевого строительства производится дольщиком в соответствии с графиком платежей.

По согласованию сторон допускается изменение порядка расчета по оплате объекта долевого строительства с заключением дополнительного соглашения к договору.

Состав общего имущества: внутриквартирная автостоянка, тротуары, сети, освещение, внутриплощадочные сети, электрод-, газо- и водоснабжение, канализация, элементы благоустройства.

Более подробные сведения об объекте долевого строительства и ходом работ по его строительству можно получить по адресу: 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 100-817 или по тел. +375 29 390-01-01.

Принятие и регистрация заявлений осуществляется с первого дня с даты публикации настоящей проектной декларации. Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт.

По истечении 7 дней с даты публикации настоящей проектной декларации и до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству задекларированных индивидуальных жилых домов, производится заключение договоров долевого строительства. Для заключения необходимо личное присутствие дольщика и его паспорт.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 7 (семи) рабочих дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное помещение с другим претендентом.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»

17 января 2023 в 14.00 проводит торги по продаже следующих объектов

№ п/п	Наименование основных средств	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию	Начальная цена продажи составляет с учетом НДС 20 %, белорусских рублей	Задаток, белорусских рублей
лот № 1	Здание диспетчерского пункта к транспортному цеху, инв. № кап. стр. 730/С	110045	01.12.1971	4 044,00 (четыре тысячи сорок четыре рубля 00 копеек)	404,40 (четыреста четыре рубля 40 копеек)
	Пристройка (тамбур диспетчерской), инв. № кап. стр. 730/С-314, г. Кричев	110167	01.12.2007		
лот № 2	Емкость для хранения цемента	220033	01.08.1990	12 600,00 (двенадцать тысяч шестьсот рублей 00 копеек)	1 260,00 (одна тысяча двести шестьдесят рублей 00 копеек)
лот № 3	Емкость для хранения цемента	220032	01.08.1990	12 600,00 (двенадцать тысяч шестьсот рублей 00 копеек)	1 260,00 (одна тысяча двести шестьдесят рублей 00 копеек)
лот № 4	ЖД пути, инв. № кап. стр. 730/С-13280, г. Кричев, ул. Зеленая (часть объекта)	220030	01.12.1948	294 000,00 (двести девяносто четыре тысячи рублей 00 копеек)	29 400,00 (двадцать девять тысяч четыреста рублей 00 копеек)
лот № 5	Железнодорожные вагонные весы на подъездном пути № 4	640640	01.06.2012	25 200,00 (двадцать пять тысяч двести рублей 00 копеек)	2 520,00 (две тысячи пятьсот двадцать рублей 00 копеек)
лот № 6	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-30	445457	01.10.2012	1 440,00 (одна тысяча четыреста сорок рублей 00 копеек)	144,00 (сто сорок четыре рубля 00 копеек)
лот № 7	Устройство для авт. вес. загрузки (весовая)	440600	01.08.1990	1 800,00 (одна тысяча восемьсот рублей 00 копеек)	180,00 (сто восемьдесят рублей 00 копеек)
лот № 8	Фильтр СМЦ 101 А 1РВ (весовая)	440588	01.08.1990	2 640,00 (две тысячи шестьсот сорок рублей 00 копеек)	264,00 (двести шестьдесят четыре рубля 00 копеек)
лот № 9	Фильтр СМЦ 101 А 1РВ (весовая)	440587	01.08.1990	2 640,00 (две тысячи шестьсот сорок рублей 00 копеек)	264,00 (двести шестьдесят четыре рубля 00 копеек)

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Кричевентришфер», 213493, Республика Беларусь, Могилевская область, Кричевский р-н, Красноводский с/с, 2, АБК в районе месторождения «Каменка», тел. +375224120909, тел. для осмотра объектов продажи +375224120914.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, www.mogilev.cci.by.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты № 1–9 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия

«Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY55PJCБ3012301857100000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев, В/С: PJCBBY2X, УНП 700016628;

физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет сайте продавца по адресу: www.mogilev.cci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты за предметы торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся 17 января 2023 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 104.

Последний срок подачи заявления – 16 января 2023 г. до 12.00.

Регистрация участников торгов 17 января 2023 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375296927492 (А1).

Дополнительная информация размещена на сайте организатора.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

18 января 2023 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Каменка, Избицкое, Новодворье

Организатор аукциона: Усяжский сельский исполнительный комитет, 222212, пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Каменка, ул. Дачная (объект № 12/2021)	6248856030101000207	0,1121	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	20 000
2	дер. Избицкое, ул. Посёлочная (объект № 100/2021)	624885602801000168	0,1413	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	15 000
3	дер. Новодворье, ул. Центральная (объект № 99/2021)	624885605101000122	0,15		15 000

Аукцион состоится 18 января 2023 г. в 11.00 в Усяжском сельском исполнительном комитете по адресу:

пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10, кабинет председателя.

Извещения о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: <https://au.ncs.by/>, <http://rit.by/ru/>, Смолевичского райисполкома: <http://smolevichi.gov.by/>, на сайте Минского областного исполнительного комитета.

УНП 60023838

Решением Наблюдательного совета от 09.12.2022 созывается внеочередное общее собрание акционеров открытого акционерного общества «Элегант» 21 декабря 2022 года в 10.00

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О проведении дополнительной эмиссии акций открытого акционерного общества «Элегант».
 2. О проведении закрытой подписки на акции дополнительной эмиссии.
- Место нахождения открытого акционерного общества «Элегант»: г. Гомель, ул. Интернациональная, д. 19-1.
- Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1, 4-й этаж, кабинет директора.
- Время регистрации участников собрания в день проведения собрания с 09.30 до 10.00 по предъявлении документа, удостоверяющего личность (для представителя акционера – доверенность).
- Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра акционеров по состоянию на 19 декабря 2022 г.
- Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня собрания в рабочие дни с 11.00 до 13.00 ежедневно с 14 декабря 2022 года по месту нахождения общества.
- Наблюдательный совет.

УНП 40007831

«МЫ ЖЫВЁМ У АСЯРОДДЗІ, НАСЫЧАНЫМ МАСТАЦТВАМ»

Яны вяртаюць нас у мінуўшчыну і фіксуюць сённяшні дзень, упісваючы яго ў гісторыю, зьярнтаюцца да нашчадкаў праз вобразы, якія чапляюць і вяртаюць розум. Яны — пра гонар і славу. І так хочацца, каб не пра забыццё. Мастакі. Творцы. Людзі, якім вельмі патрэбна ўвага, таму што хоць і лічыцца, што кожны стварае так, як бачыць ён, але ж дакладна не толькі для сябе. Пра гэта наша размова напярэдадні з'езда Беларускага саюза мастакоў з яго сябрамі, вядомымі асобамі, якія вызначаюць мастацкі ўзровень цяперашняй Беларусі. Таму на «віртуальным круглым stole» мы абмяркоўвалі надзвычайныя пытанні для мастацкай супольнасці, напрыклад:

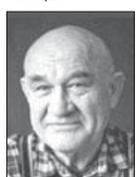
Мастакі — для краіны, у чым значнасць і каштоўнасць іх працы сёння?

Наталія ШАРАНОВІЧ, першы намеснік старшыні Беларускага саюза мастакоў:

— Насамрэч мастакі — гэта частка нашай інтэлігенцыі, якая робіць часта незаўважныя для многіх, але вельмі важныя справы. І мы, не ўсведамляючы гэтага, жывём у асяроддзі, насычаным мастацтвам. Даўная традыцыя, калі ў гарадах, нават у мікраараёнах, з'яўляліся манументальныя помнікі ці мазаікі — шмат хто памятае гэта з савецкага часу. Пэўная эстэтыка закладзена нават у каларываю гармонію, у тым, як ставяцца літары, афармляюцца вуліцы. Мінскае метро першапачаткова было напуюнена творами мастацтва — мы бачым іх на старых станцыях, адзначаючы адметную аздобу «Плошчы Якуба Коласа» ды іншых. Людзей, якія маюць прафесійную адукацыю, умённе і жаданне працаваць, дзяржава заўсёды прыцягвала для стварэння твораў, у якіх закладзена яе ідэалагічная аснова. Бо візуальная выява выразна фіксуеца ў свядомасці: чалавек ідзе па вуліцы — і бачыць адметны вобраз, бярэ кнігу — і там малюнак на пэўную тэму.

Цяпер, калі адбыліся пэўныя зрухі і мы жывём у асобнай дзяржаве, у нас змяніліся прынцыпы разумення жыццёвай прасторы. Можна сказаць, што Беларусь — адна з нямногіх краін, у якіх мастакі так ці інакш адыгрываюць вялікую ролю ў фарміраванні эстэтыкі жыццёвага асяроддзя. Прыкладаў безліч. Новая ветка метро, у якім кожная станцыя — гэта фактычна музейны экспанат, дзе сышліся эстэтыка архітэктуры, дызайну і твораў мастацтва, таму што нашы выдатныя скульптары увялі туды беларускія тэмы. Важна, што ў такіх праектах ёсць пранікнёная беларуская нота. Або ў Гродне апошнія некалькі гадоў ідзе рэстаўрацыя Новага замка, што прадугледжвае не толькі пэўную архітэктурную ці гістарычную эстэтыку, але і візуальную. Нашы спецыялісты робяць складаныя манументальныя роспісы з графіту (гэта неабяспечная праца на вышыні!), што патрабуе глыбокага разумення гісторыі краіны. Святаванне кожнага Дня пісьменства дае беларускім гарадам новы мастацкі аб'ект ці творы ў рэгіянальных музеях. Наглядзячы на пандэмію і іншыя складанасці, у нас вялікая колькасць выставак (не толькі ў сталічных Палацах мастацтва, але ў музеях розных гарадоў), і яны выклікаюць цікавасць у людзей, якія ў выяўленчым мастацтве адчуваюць раскаванасць і шчырасць, якую мастакі заўсёды ўкладваюць у сваю працу, — людзі прыходзяць па гэтыя эмоцыі.

Мікалай КУЗЬМІЧ, старшыня Брэсцкага абласнога аддзялення Беларускага саюза мастакоў:

— Саюз мастакоў — прафесійны саюз, а гэта значыць, што нашы творцы робяць годны ўнёсак у

культуру нашай дзяржавы, асабліва калі гаворка пра манументальнае мастацтва, скульптуру, тое, што звязана з ландшафтам... Сёлета нам 84 гады — за гэты тэрмін столкі значных спраў здзейснена, але самае галоўнае, што захаваўся саюз, працуюць мастацкія камбінаты. Так, працаваць цяпер стала больш складана, але добра тое, што папулярныя менавіта прафесійнае мастацтва — яно трымае ўзровень і адзначае лепшае ў айчынай культуры. Напрыклад, у нас прыцягвае ўвагу помнік Афанасію Брэсцкаму. А цяпер у горадзе праходзіць справядная выстава, прысвечаная Году гістарычнай памяці. Акрамя таго, брэсцкі мастакі падарылі нашаму ляльчанаму тэатру ў яго абноўлены будынак калекцыю сваіх работ.

Андрэй ВРАБЕЎ, старшыня Магілёўскага аддзялення Беларускага саюза мастакоў:

— Выяўленчае мастацтва не толькі ўпрыгожвае жыццё, але і напалняе яго сэнсам. Людзі часта ў пагоні за матэрыяльным не паспяваюць падумаць пра духоўнае, а мастацтва імкнецца спрыяць думкам пра жыццё духу. Бо нас радуе насамрэч не толькі каўбаса, а шмат цудоўных з'яў — і прыгажосць у тым ліку. Нават на вонкавым узроўні, бо мы ўпрыгожваем гарады скульптурамі, манументальнымі роспісамі. Зразумела, дзяржава ў гэтым дапамагае і павінна дапамагаць, каб нашы гарады былі адметнымі. Напрыклад, у Магілёве я рабіў аздабленне моста — з'явіліся чатыры скульптуры львоў. Яны сталі знакавым месцам, куды вядуць усіх гасцей горада. Альбо ёсць скульптура Маленькага прынца, які палівае ружу, — яшчэ адно месца прыцягнення, там прызначаюць спатканні, гуляюць з дзецьмі. Выхаваўчы момант таксама мае значэнне. І грамадства мяняецца паступова, бо калі дзеці растуць сярод твораў мастацтва, яны потым да іх ставяцца беражліва і вырастаюць больш культурнымі.

Іван МІСКО, скульптар, народны мастак Беларусі:

— Самае галоўнае, што моцна праранаваць мастака, — гэта ідэя. Арыгінальнае, актуальнае, патрэбнае. Менавіта яна найбольш каштоўная ў нашай рабоце, нягледзячы на тое, што ёсць яшчэ рэалізацыя гэтай ідэі праз творчы працэс. Усе бачаць ужо вынік, як правіла, яго ацэньваюць і за яго плацяць. Але каб гэта здарылася, трэба спачатку даказаць вартасць ідэі, што не вельмі проста, бо людзі, ад якіх залежыць яе матэрыялізацыя (ці рэалізацыя), павінны валодаць творчым уяўленнем як мінімум. І калі сваю ідэю даводзіць іншым творцам, то гэта адна справа, а калі людзям не з творчага асяроддзя — зусім другая. Далёка не ўсе нашы ідэі, на жаль, могуць атрымаць увагу. А шчыра тое, што трэба не час ад часу. Калі прыйсці ў майстэрню да жывальца, графіка, можна пабачыць вялікі запас гатовых работ — колькі ідэй ляжыць на паліцах! Было б цікава, каб Саюз мастакоў зрабіў праекты з ідэй, якія аказаліся нерэалізаванымі.

Я ўсё жыццё займаюся скульптурай, а гэта занятак сам па сабе не танны, бо калі адліваць скульптуру ў метале — гэта дарага, ды і ў гліне яна каштуе грошай. Акрамя таго, у нашай спецыяльнасці, у адрозненне, напрыклад, ад жывальцаў, немагчыма працаваць «у стол», ствараючы таму, што карціцы увасобіць задуму. Хіба што гіпс дапаможа вобраз, які нарадзіўся, захаваць — і тое не для гісторыі, бо гэта крохкі матэрыял. А колькі каштоўнасцяў — ідэй — застаюцца незапатрабаванымі. Бо калі ёсць, напрыклад, творчы конкурс, то пераможа ў ім нехта адзін, атрымае заказ, астатнія, атрымаўшы працаваць «у стол», ствараючы таму, што карціцы увасобіць задуму. Хіба што гіпс дапаможа вобраз, які нарадзіўся, захаваць — і тое не для гісторыі, бо гэта крохкі матэрыял. А колькі каштоўнасцяў — ідэй — застаюцца незапатрабаванымі. Бо калі ёсць, напрыклад, творчы конкурс, то пераможа ў ім нехта адзін, атрымае заказ, астатнія, атрымаўшы працаваць «у стол», ствараючы таму, што карціцы увасобіць задуму. Хіба што гіпс дапаможа вобраз, які нарадзіўся, захаваць — і тое не для гісторыі, бо гэта крохкі матэрыял. А колькі каштоўнасцяў — ідэй — застаюцца незапатрабаванымі.

ад дзяржавы, то яна аплачвала 50 працэнтаў падчас выканання. Сёння такога няма, і як таму ж маладому мастаку выжыць ды аплачваць майстэрню?

Таму крыўдна бывае чуць на нейкіх нарадах: прапануйце ідэю. Нібыта яна нараджаецца так проста толькі таму, што мы належым да творчай супольнасці. Нараджаць ідэі — насамрэч частка нашай работы, а любая праца ў грамадстве павінна аплачвацца. Атрымаўшы ідэю, што мы вельмі часта нашы ідэі і талент проста дорым. Таму, я лічу, нашы творцы варта пашаны — яны шмат што гатовыя рабіць з-за апантанасці і любові да сваёй краіны. Гэта дарагага варта.

Юлія АНАЦКАЯ, дырэктар «Мастацкага камбіната», Мінск:

— Мы сёння адчуваем патрэбу ў рабоце мастакоў, асабліва калі гаворка ідзе пра афармленне экстар'ераў і інтэр'ераў. Замовы помнікаў, напрыклад да «Дажджынак». Іншая справа, што добры падыход — гэта калі ўсе помнікі і наогул афармленне горада робіцца ў адной стылістыцы, тады гэта глядзіцца арганічна. Для гэтага патрэбны агульны праект, што разумоюць нашы мастакі, але не яны прымаюць рашэнні... Лічу, што трэба мець на ўвазе розныя формы мастацтва. Бо манументальнае мастацтва — гэта не толькі помнікі. Гэта яшчэ мазаіка, якую зараз не робяць, а толькі рэстаўруюць, і вітражы, і роспісы графітам. Калі пра вітражы яшчэ больш-менш ведаюць, то іншыя формы манументальнага мастацтва паціху проста выміраюць, таму што няма замовы на аздабленне. Калі гаворка ідзе пра экстар'ер, то чамусьці разглядаюць толькі круглыя формы — помнікі альбо арт-аб'екты. А плоскага аздаблення, акрамя вась гэтых, часта нікіх па сваіх выявах роспісаў, якія мы называем мураламі, замовы не ведаюць. Таму варта ўлічваць мастацкі аспект яшчэ на узроўні праектаў.

Напрыклад, мы ажыццявілі графічны праект, прысвечаны Году гістарычнай памяці ў межах сімпозіуму літаграфіі, прысвечанаму трагедыі беларускага народа ў час Вялікай Айчыннай вайны. Зацікавіўся музей «Хатынь», таму што ім трэба будзе аздабляць інтэр'еры новага будынка — акрамя музейнай экспазіцыі, ёсць калідоры, холы, канферэнц-залы, якія не павінны быць пустымі. Гэты ж падыход моцна мець на ўвазе любыя ўстановы — банкі, офісы, гатэлі, санаторыі. Але людзі сёння могуць не ведаць слова «літаграфія». Я лічу, адна з задач — пашыраць веды пра розныя формы выяўленчага мастацтва, каб замовы былі больш адукаванымі і маглі карыстацца нашымі магчымасцямі ў справе аздаблення інтэр'ераў і экстар'ераў.

У апошні час мы аднавілі тры майстэрні. У графічнай майстэрні адрамантавалі станок. Але трэба было знайсці і падрыхтаваць друкара. Таму што друкароў на такіх станках нідзе не вучаць, працаваць на іх могуць толькі мастакі, зацікаўленыя гэтай тэхнікай (яна выкладаецца на кафедры графікі ў Акадэміі мастацтваў). Але не кожны мастак-графік згодны працаваць у майстэрні і друкаваць чужыя аўтарскія работы. Мы знайшлі такога чалавека, адрамантавалі пампшканне, закупілі неабходныя матэрыялы. І зараз у нас ёсць фонд літаграфіі, з'яўляецца магчымасць выкарыстання літаграфіі ў аздабленні інтэр'ераў. Таксама аднавілі керамічную майстэрню. Расчысцілі і адрамантавалі пампшканне, закупілі печы, кругі, гліны... Цяпер яна працуе, і да нас пайшлі мастакі, у якіх няма сваёй печкі. Яшчэ ў плане аднаўленне сталярнай майстэрні, якая будзе рабіць усё, што патрэбна для мастацкага працэсу — ад падрамнікаў да мэблі, напрыклад музейных вітрын. Важна, каб мы маглі закрываць увесь мастацкі цыкл сваімі сіламі. Каб наш мастацкі камбінат мог падключыць розныя формы мастацтва, у розных тэхніках, з розным матэрыялаў.

Ларыса ЗУЕВА, дырэктар «Мастацкага камбіната», Гомель:

— У сучасным свеце ўжо стаў нормай пацудоў, арганізаваных ландшафту і іншых пытаннях. Бо нават ландшафт закладаецца згодна з прынцыпамі гармоніі, каб тое, што ў выніку будзе бачыць чалавек, не толькі радавала вока і стварала настрой, але арганічна ўпісалася ў прасторы. Гэта выдатна ведаюць і разумоюць нашы мастакі, таму што маюць патрэбную падрыхтоўку і адукацыю. Менавіта таму іх прысутнасць неабходна там, дзе прымаюцца рашэнні па арганізацыі асяроддзя, аздабленні, упрыгожванні нашых гарадоў ці мястэчак, каб не было ў гэтай справе густайшычыны. Бо пра густы наогул спрачацца складана — яны могуць быць розныя на персанальным узроўні ў залежнасці шмат ад якіх прычын. Але ў пытаннях, якія датычацца ўсіх жыхароў горада, які да таго ж мае турыстычны патэнцыял, мэтазгодна абпачынаць на меркаванне прафесіяналаў — каб забегнуць хібаў і недасканаласці. Дзеля гэтага, у прыватнасці, у Гомелі існуюць абласны мастацкі савет па манументальным праектах — там большасць мастакоў і архітэктараў. Яны самі з'яўляюцца жыхарамі горада і хочуць бачыць яго яшчэ больш прыгожым і адметным — кепскага не параяць дакладна. Але не заўсёды іх прапановы бываюць пацвяржаны і ўлічаныя. Таму ў нас часам узнікаюць на сценах муралы невядомага паходжання, дзіўнай тэматыкі і з незразумелай кампазіцыяй. А нават такія праекты патрабуюць зацвярджэння на мастацкіх саветах. Не кажу ўжо пра манументальныя скульптурныя вырашэнні, якія адназначна павінны ажыццяўляць прафесіяналы-скульптары. Каб не было так, што дзесяці з'яўляюцца нейкі дзіўнаваты аб'ект сумніўнай вартасці, а людзі глядзяць і ціха пасміхаюцца — адчуваюць недарэчнасць. А то бывае і так, што да нас ідуць звароты, каб з прафесійнага пункту гледжання далі мастацкую ацэнку той ці іншай рабоце — а яна да мастацтва наогул не мае дачынення. Ці узнікаюць праблемы па усталяванні скульптурных помнікаў — кампазіцыю зрабілі і адобрылі прафесіяналы з мастацкага савета, а выніковае рашэнне чамусьці не на іх карысць...

Мне падаецца, што ва ўсіх рашэннях, якія прымаюцца па мастацкіх пытаннях на любых узроўнях, патрэбна больш адказнасці менавіта таму, што іх вынік можа закранаць кожнага — а значыць, ён павінен быць у інтарэсах краіны. Дзяржаўны падыход прадугледжвае рашэнне ўзважанае і абгрунтаванае прафесіяналамі. Мне вельмі падабаецца прынцып, які гучыць з вуснаў прадстаўнікоў улады: кожны павінен займацца сваёй справай. Так, залатыя словы! Яны датычацца і мастацкай супольнасці — мы гатовыя займацца тым, што ўмеём і любім.

Татцяна САВІК, маладая мастака:

— Мастакі ствараюць прыгажосць. Эстэтычна і духоўна напалняюць асяроддзе. А манументальнасць наогул здольная ахвіліца сваёй працай экстар'еры і інтэр'еры, што стварае гарманічны фон і неспрэчна ўплывае на адчуванне і настрой чалавека. Але важна і тое, што мастакі сваёй працай падушхоўваюць людзей да духоўнага росту — так было гістарычна, але гэтага задача застаецца актуальнай, бо чалавек павінен адчуваць сябе і заставацца чалавекам у любыя часы.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Аб чым яшчэ ішла гаворка, чытайце на сайце zviazda.by

Вогненныя вёскі. Нельга забыць

Памяці спаленых фашыстамі паселішчаў прысвячаецца

Мемарыял «Шавулічы» — адзін з буйнейшых помнікаў Беларусі, які прысвечаны трагедыі «вогненнага вёска». Падчас карнай аперацыі ранкам 7 ліпеня 1943 года немцы расстралілі 366 жыхароў, а самую вёску спалілі. Пасля крывавай расправы Шавулічы так і не адраділіся. Людзі папросту не маглі будавацца на брацкіх могілках. Цяпер усю плошчу вёскі займае вялікі мемарыяльны комплекс.

ПАДАРОЖЖА ПА ВЁСЦЫ-ФАНТОМЕ

Ад Ваўкавыска выязджаем разам з начальнікам аддзела ідэалагічнай работы і па справах моладзі райвыканкама Іванам МАРЖАЛАМ і дырэктарам гарадскога ваенна-гістарычнага музея Імэ Баграціяна Ягорам ПІЗАМ.

Дабрацца да мемарыяла, можа, хвілін 15–20. З трасы зварочваем па ўказальніку. Яго відаць здадалі, а літаральна праз які кіламетр-паўтара нібы каменны аўтопнік кырстае вялікі чатырогранны абеліск з пяціканцовай зоркай на версе. Ад абеліска цягнуцца сцяна з гранітных пліт. Уся яна распісана прозвішчамі жыхароў вёскі, што загінулі ад рук нямецкіх акупантаў. Лік ідзе не на дзясяткі — на сотні чалавек. Таму і сцяна такая доўгая. Але ніводны не забыты, нават дзеці, якія і пацьчы не паспелі. Толькі-толькі нарадзіліся. Яны разам з іншымі жыхарамі ляжач пад гэтым абеліскам у аглунай раўніне. Усяго 120 дзяцей і 246 дарослых — звычайнаныя вясцоўцы, якія жылі ў сваёй роднай вёсцы, на зямлі сваёй прадкаў. Так тут думалася каля гэтых маўклівых пліт...

Ідзем па буйной вуліцы. Незвычайнае панучэц выклікае дарога. Тут захаваўся той самы брук, які ляжаў і тады, калі вёска была шчыра жывая. Не зніклі камяні і пасля

трагедыі. Эдацця, што гэта дарога выдзе ў вечнасць. Насамрэк, так і ёсць. А на месцы былых дамоў толькі імпрэвізаваныя счарнелыя зрубкі. Яны раскіданы па ўсім наваколлі — так некалі сталі дамы. Як напамін аб тых жаках.

— У дамах яшчэ захаваўся фундамент, казалі, што вёска была зможная, людзі будаваліся грунтоўна, былі добрымі гаспадарамі. Гэтаму спрыяла і тое, што яна знаходзілася на выгадным перасячэнні гандлёвых шляхоў. З аднаго боку праз Масты ішла прамая дарога да Гродна. У самой вёсцы жыў нават трохпавярховы млын, гэта таксама рэдкіца для вёскаў. У Ваўкавысім раёне былі толькі тры такія вялікія млыны — у Росі, Воўне і Шавулічах, — дзве гістарычныя даведку дырэктар Ваўкавыскага ваенна-гістарычнага музея Ягор Піза.

Як відаць, млын таксама спалілі. Крыху ў баку ад дарогі ў вочы кідаецца каменны помнік, які звычайна ставяць на могілках. Але тут ён стаіць на рэштках старога фундаменту. Прыглядзе ваўку сімейны фотаздымак — яшчэ мабыць, даваены. На ім маці, бацька і іх малая дачка. На помніку надпіс: «Тут жылі Парэмскія: Іван Адамавіч, 1908 года нараджаны, Стэфаніда Аляксееўна, 1912 года, іх дзеці — Ніна, 1932 года і Дзмітрый, 1938 года нараджаны». Зусім яшчэ малая дзеці, малодшаму

толькі пяць было. Відаць, нейкі сваяк паставіў помнік на сваіх родных асобах, на месцы іх хаты, хоць яны і ляжаць у аглунай магіле.

Звярнула ўвагу на дату — 1932 год. Гэта ж і год нараджэння маёй маці, якая таксама жыла пры нямецкай акупацыі, але ў Шумлянскім раёне. Было німаля жудаснага моманту, але ёй пашанцавала выжыць. Вышла замуж пасля вайны, нарадзіла дзяцей. Пражыла 80 гадоў. Восі і тая Ніна з сямейнага фотаздымка на помніку магла мець іншы лёс. Як, дарэчы, усе іншыя 119 дзяцей. Міркуючы па колькасці дзіцячага насельніцтва, Шавулічы мелі добрую перспектыву. Напрыкладні вайны тут

Адсюль, з Украіны, можна убачыць метраў за 500 рэшткі будынка і абеліск. Гэта тая самая двухпавярховая школа. З яе пачалася трагічная гісторыя Шавуліч ранкам 7 ліпеня 1943 года. Якраз на Купалле...

«АКЦЫЯ ПОМСТЫ»

Трэба сказаць, што жыхары вёскі не ведалі, які жудасны лёс іх чакае. Нішто не прадракала бяды.

Па словах маіх спадарожнікаў, Шавулічы знаходзіліся ў баку ад пены. У той дзень па шашы на Ваўкавыск, непаладку ад пазараў на Шавулічы, група партызан зладзіла засаду, падчас якой быў абстрэліны нямецкі аўтамабіль. У выніку загінуў урач-афіцэр Мазур, а яго вадзіцель быў паранены. Ён змог дапаўзіць да бліжэйшай вёскі і паведаміць пра выпадок. Рэакцыя нямецкага камандавання была маланкавая. Літаральна за паўраўна выкананая карная экспедыцыя. Ніхто не займалася высвятленнем справы і дэталімі падзеі. Карнікі абралі радыкальны спосаб расправы. Імі было прынята рашэнне аб правядзенні «акцыі помсты». І аб'ектам абралі самую вялікую з наваколля вёскаў — Шавулічы.

— На досвітку 7 ліпеня ў бок вёскі рушыў атрад карнікуў нямецкага гарнізона, што знаходзіўся ў Ваўкавыску, — расказвае Ягор Піза. — Пачалася ажуржэнне вёскі адразу з трох бакоў. Немцы ўрываўліся ў дамы і выганялі людзей на вуліцу. Тых, хто не выходзіў, выплывалі сілай. Немцы ачышчалі павярхню ўсіх сцягоў па спіску. Задача ў немцаў была адна — ніхто з мясцовых жыхароў не павінен уцячы ад так званай помсты.

Жанчыні і дзеці зашмунілі ў будынку школы, падлеткаў і сталых мужчын — у вялікім гумне ў цэнтры

асноўных дарог, таму да 1943 года ваенныя дзеянні вёскі не закранулі. Але раптам сітуацыя змянілася. Шавулічы трапілі ў межы карных аперацый, якія праводзілі акупанты ў 1943-1944 гадах на тэрыторыі Беларусі. Дырэктар музея Ягор Піза выказаў меркаванне, што такім чынам немцы помсцілі мірану на сельніцтву за цылы шэраг правальных аперацый і адступленне нямецкай арміі. Каб знішчыць цэлыя вёскі, хапала любові зачэпкі.

Такая нагода з'явілася якраз напярэдні Івана Купалы, 6 лі-

ТРАГЕДЫЯ НА КУПАЛЛЕ

У гэты дзень амаль 80 гадоў таму вёска Шавулічы запалала ў агні

вёскі. Астанніх мужчын пагналі капачэ валікія ямы — адну ў пачатку вёскі, другую — у канцы.

Тым часам з наваколных вёсак прыгналі калоны падавоў, якія стаялі паводдаль. На іх пазней немцы загрузжалі і вывозілі нарабаваныя ў Шавулічах маёмаіцы. Вознікі сталі сведкамі жудаснай расправы. Многія з іх, едучы па Украіну вёска, чулі моцны брэх сабак, роў хатніх жывёл, крыкі і плыч замкнутых людзей. Жанчыны слявалі заўпакоеныя песні...

Калі сонца паднялося надлесам, ямы былі выкопаны. Расстрэліныя каманды ў абабых месцах устанавілі кулямёты. Немцы выведзілі людзей па адным, падводзілі да краю выкапаных ям і расстрэлівалі. І параненыя, і забітыя падалі адно на аднаго. Праз паўгадзіны 366 жыхароў Шавуліч і наваколных хутароў ляжалі ў дзювох брацкіх магілах. У адной — мужчыны, у другой — жанчыны і дзеці.

Карнікі ў гэты час пачалі вывозіць з дамоў маёмаіцы. З хат выносілі ўсё, што можна — ад адзення да бытавых рэчаў. У міх збіралі бульбу, збожжы і іншыя прадукты. Калі падавоў са скарбам пакінулі вёску, немцы пачалі яе паліць. Да вечара ад дамоў, хлявоў і садоў засталіся толькі абпаленыя руны і попел. Спалілі і Паклонны крыні на скарываным падчас вайны.

Крыж аднавілі. Зараз на мемарыяле не аднаві, а два Паклонныя крыжы — праваслаўны і каталіцкі. Насулілі іх расіце вельмі старая таполя. Якраз калі дарога. Выказвае меркаванне, што дрова маглі быць свядкамі трагедыі, да таго ж і расце якраз калі ямы, дзе расстрэлілі, а потым закапвалі жыхароў. Мае спадарожнікі пагаджаюцца. Маўляў, так і ёсць. Стара. Стара, маўляў таполя...

гаспадароў, страшна вылі суткамі, — перадае расказ бабুলі мой субуседні Іван Маржала.

Кажуць, што колькасць загінулых — 366 — фатальная лічба. Роўна столькі дзён выладе на высаконны год, які лянца нешчасна. У Ваўкавысім раёне гэта адзіная вёска, якая агралла дата і не адраділася. Хоць хтосці са сваёй спрабаваў суды вярнуцца.

Вяжыў Павел Рабазэль, якога немцы ўзялі ў палон. З нямецкага палону ён трапіў у сібірскі лагер. Вярнуўся адтуле ў 1947 годзе і паехаў у родную вёску. Тут яго жылі жонка з сынам, брат, дзве сестры з сям'ямі. Ён ведаў, што стала з вёскай і яе жыхарамі, але спадзяваўся, што як-небудзь зможа тут уладкавацца, а можа нават і новы

дом пабудавач. Казалі, што трое сутак ён там прабыў, а больш не змог. Прызнаваўся потым, што адчуваў, як смерць гледзіць з усіх бакоў. Паішоў да знаёмых у суседнюю вёску. Там і прабыў усё астатняе жыццё. Праўда, ні сям'і, ні дзяцей больш не меў.

Некаторы ўспаміны відэавочы той страшнай трагедыі захоўваюцца ў кнізе «Паміць» Ваўкавыскага раёна.

...Сёстры Анастасія і Марыя Кудзелькі выйшлі замуж за год да трагедыі і пераехалі ў розныя вёскі. А 7 ліпеня, якраз на Купалле, Насця зранку убачыла дым і пачула ад людзей, што гараць Шавулічы, дзе засталася не родныя. Яна пакінула нованароджанца дзіця і паехала ў вёску. Немцы ні яе, ні сестру не пусцілі. А ночку паўначы сядж. Толькі на тры дзень сёстры з іншымі людзьмі змалі падвісы да Шавуліч. Яны убачылі чорныя чорныя чорныя, галодныя сабак і дзве вялікія, асеўшыя ад дажджу ў вёсцы. У Марыі і Насці тут загінулі 13 чалавек радні.

Чапта да мемарыяла прыязджае былая настаўніца Алена Блажыцкая. Яна выступае падчас памятных мерапрыемстваў і расказвае пра сваю знаёмую, чые родныя загінулі падчас карнай аперацыі. «Мая прыяцелька толькі вялікая замуж у іншую вёску, нарадзіла дзіця. А перад святам Яна, 6 ліпеня, да

маштабная рэканструкцыя комплексу. На месцы спаленых дамоў паставілі фрагменты драўняных зрубаў з памятнымі таблічкамі, дзе ўказаны нумары дамоў і прозвішчы гаспадароў. У сэрцы мемарыяла — бронзавы зван вайго 62 кілаграмы.

...Дзень... дзень... Па наваколлі разнісціца працяглы гук і знікае ў

яе прыйшла маці з Шавуліч. Дачка прасіла яе застацца начаваць, але тая адмовілася і вярнулася дамоў, да мужа і сына. Зранку маладая жанчына пачула роў маташылку, брэх сабак. Пабегаў у бок Шавуліч, але вёску ўжо агалілі, і немцы пачалі крычаць, што бульбэ страляць, калі яна не аддыце. Тады вёска завелася на дрэва. Што яна там убачыла, страшна ўявіць, — распавядае Алена Блажыцкая сёлетка падчас мітынга.

ЗВІНІЦЬ ЗВОН, ШУМЯЦЬ БЯРОЗКІ...

У спаленую вёску, а цяпер на мемарыяльны комплекс, штогод прыязджаюць сваеякі загінулых вясцоўцаў. Якраз на Купалле, ці калі жаць месціць, «на Яна». Тут традыцыйна раўняны дні памыці ак у гадзіну трагедыі, так і ў Дзень Перамогі. У 50-я гады ўстановаўся Заварочваючы суды і вандрункі, якія едуць у падарожжа па Беларусі. Да жабоннага месца прыязджае мисювель жыхары і сваіх родных, што прыязджаюць адзілк. Кладуць кветкі, запальваюць лампады.

Гэта трагедыя — боль не толькі тых родаў, чые сваеякі пахаваны ў вялікіх брацкіх магілах. Бель прывітае сэрца кожнага сумленнага чалавека. Прымясца адчуць, якая гэта каштоўнасць — мір.

Маргарыта УШЕВІЧ, фота аўтара.

Праект створаны пры фінансавай падтрымцы ў адпавяднасці з Указам Прэзідэнта № 131 ад 31 сакавіка 2022 года.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Житковичского филиала Гомельского областного потребительского общества (продавец) извещает о проведении 13 января 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 332/С-90025 , общей площадью 214,3 кв. м, назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин № 8. Адрес: Гомельская обл., Житковичский р-н, г. Житковичи, ул. Полесская, 27. Информация о земельном участке: расположено на земельном участке с кадастровым номером 321650100003000553 общей площадью 0,0834 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес): Гомельская обл., Житковичский р-н, г. Житковичи, ул. Полесская, 27. Целевое назначение земельного участка: для содержания и обслуживания здания магазина	115 560,00	11 556,00

Продавец: Житковичский филиал Гомельского областного потребительского общества, 247960, г. Житковичи, ул. Железнодорожная, 1.
Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляются по контактному тел. 8 (044) 715-75-23 – Самойлович Алеся Леонидовна.
Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (Житковичский филиал Гомельского областного потребительского общества):** р/с ВУ04ВБР301543124005000000 в ОАО «Белгоспромбанк», БИК ВАРВВУ2Х, УНП 400158558, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **13 декабря 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **11 января 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактному телефону Организатора торгов)**. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения.

Для участия в аукционе предоставляется: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) представляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невякая участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить (вознаградить) за публикацию в газете «Звезда» и на сайте «Моя реклама» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **14 (четырнадцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество Продавцу в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»), Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».
Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска» (во изменение и в дополнение ранее опубликованных деклараций в газете «Звезда» от 19.07.2022 № 139 (29761), от 09.12.2022 № 242 (29864))

Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 27.02.2014 № 190580553.

Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64А, тел.: (8017) 399 53 94; (8044) 785 84 81.

Режим работы – приемное время: понедельник – четверг с 8.45 до 18.00; обеденный перерыв с 13.00 до 14.00; выходные дни: суббота, воскресенье.

Застройщиком получены:
 - свидетельство (удостоверение) № 500/1805-6224 о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 5000000000006010461;
 - акт выбора места размещения земельного участка, утвержденный председателем Мингорисполкома от 06.09.2016;

- заключения государственной экспертизы РУП «Главгосстройэксперта» от 12.02.2018 № 598-15/17, от 05.04.2018 № 598-15/17-Д1, от 12.03.2022 № 15-15/22, от 23.04.2022 № 238-15/22;

- решения Мингорисполкома от 20.01.2022 № 124 «Об организации строительства жилых помещений», от 24.03.2022 № 760 «О предоставлении земельного участка и разрешении на строительство», от 24.11.2022 № 4021 «Об изменении решения Мингорисполкома от 20 января 2022 г. № 124»;

- договор строительного подряда от 27.05.2022 № 27-05/2022 с ОАО «МАПИД»;

Строительство жилых помещений осуществляется для организации, в соответствии с решением Мингорисполкома от 24.11.2022 № 4021 «Об изменении решения Мингорисполкома от 20 января 2022 г. № 124», для предоставления работникам этих организаций, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий по месту работы (службы):

- 5 (пять) однокомнатных квартир;
- 2 (две) трехкомнатные квартиры.

Цена 1 кв. метра общей площади объекта долевого строительства в жилом доме № 8/2 по генплану на дату опубликования проектной декларации с учетом прогнозных индексов составляет 1 974,68 бел. рублей.

Начало строительства – 19 июля 2022 года.

Окончание строительства – 5 июня 2023 года.

С планировкой квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64А, каб. 101.

Для заключения договора необходимо:

- свидетельство о государственной регистрации юридического лица;

- реквизиты юридического лица;

- документы, подтверждающие полномочия на выполнение юридических значимых действий;

- паспорт;

- быть готовыми оплатить в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента получения договора 30 процентов от общей стоимости объекта долевого строительства.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ООО «Гомельская Инжиниринговая Компания» – управляющая компания холдинга «Стройинжиниринг Групп» в лице ликвидатора – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. извещает о проведении 26 декабря 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 60 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 210/С-11497 , площадью 118,00 кв. м, назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин. Составные части и принадлежность: склад. Адрес: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, 16, вблизи д. Усяны. Информация о земельном участке: кадастровый номер 220885615400100067 общей площадью 0,0757 га (право постоянного пользования). Адрес: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, 16, вблизи д. Усяны. В состав лота № 1 входят 58 единиц инвентаря и оборудования	12 974,40	1 297,44
2	Станок для резки блоков Белмаш MCS-400, 2020 год выпуска, инв. № 00000025	816,00	81,60
3	Автомобиль LADA 21703, рег. № 8064 ЕН-6, 2010 год выпуска, тип ТС – легковой седан, тип двигателя – бензиновый, МКПП	960,00	96,00
5	Автомобиль VAZ 21703, рег. № 0320 ВЛ-6 (БЕП4218), 2008 год выпуска, тип ТС – легковой специальный седан, тип двигателя – бензиновый, МКПП	1 728,00	172,80
6	Автомобиль VAZ 21713 120-01, рег. № 9920 КЕ-3, 2011 год выпуска, тип ТС – легковой универсал, тип двигателя – бензиновый, МКПП	3 216,00	321,60
7	Автомобиль VAZ 21703, рег. № 1058 КМ-3, 2012 год выпуска, тип ТС – легковой автомобиль седан, тип двигателя – бензиновый, МКПП	2 688,00	268,80
8	Автомобиль VAZ 21703, рег. № 5071 IP-3, 2012 год выпуска, тип ТС – легковой автомобиль седан, тип двигателя – бензиновый, МКПП	2 688,00	268,80
9	Автомобиль FORD TRANSIT, рег. № 6787 КИ-3 (ЗТЕ 4569), 1995 год выпуска, тип ТС – легковой вагон, тип двигателя – дизельный, МКПП	1 776,00	177,60
11	Автомобиль FORD TRANSIT, рег. № 3671 ЕВ-3, 1992 год выпуска, тип ТС – легковой вагон, тип двигателя – дизельный, МКПП	1 632,00	163,20

Продавец: Общество с ограниченной ответственностью «Гомельская Инжиниринговая Компания» – управляющая компания холдинга «Стройинжиниринг Групп», 246028, г. Гомель, ул. Малайчука, 12.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 611-98-91 – зам. директора Антон Александрович.
Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с ВУ52 ВЛВВ 3012 0400 0712 0400 1001, БИК ВЛВВВУ2Х, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 440071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **13 декабря 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **22 декабря 2022 г. в 16.00 включительно.**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до

начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невякая участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Заятки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденное постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 15.07.2022 г. № 137 (29759).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (029) 23-23-54 (факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона и оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)
Продавец	ООО «СтепФуд», г. Несвиж, ул. Гейсика, 1. УНП 691875150

Предмет электронного аукциона

Незавершенное законсервированное капитальное строение – готовность 6 % (здание неустановленного назначения, инв. № 621/У-1026745).

Адрес: Минская обл., Несвижский р-н, Р-11, 132-й км, 1А **Сведения о земельном участке:** пл. 1,00 га, предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 30.11.2059) для строительства придорожного сервиса (кафе и гостиница)

Начальная цена лота (без НДС) – 53 122,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ92ВЛБ3012004835008028600 в ОАО «Банк БЕЛБЭЗ», г. Минск, БИК ВЛВВУ2Х; УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов
 Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона не позднее 5 (пяти) рабочих дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 7 % от цены продажи предмета электронных торгов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 17.01.2023 в 11.00. Окончание торгов: 17.01.2023 в 12.00. Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 16.01.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные телефоны: + 375 (17) 280 36 37; +375 (29) 317 95 42, info@ipmtorgi.by	

Опубликованную в газете «Звезда» № 238 (29860) от 03.12.2022 проектную декларацию объекта строительства на коммерческой основе (без мер государственной поддержки и без ограничения прибыли застройщика) «Группа одноквартирных, блокированных жилых домов в микрорайоне «Барановичи-9» в г. Гродно. 1-я очередь строительства» считать аннулированной.

Жанна Міус піша паэзію і прозу, а яе кнігі для дзяцей карыстаюцца папулярнасцю ў маленькіх чытачоў. Апавяданне, якое прапануе на конкурс «Звязды», адметнае тым, што гісторыя ў ім расказваецца сабакам Рэксам. Як тут не згадаць «Прыгоды Бульбобаў» Паўла Місько. Рэкса ўзяла з прытулку звычайная сям'я — так пачалося яго другое сабачае жыццё... Думаецца, чытачы з цікавасцю пазнаёмяцца з апавяданнем магільёўскай пісьменніцы, са старонак якога да нас звяртаюцца браты нашы меншыя.

Алена БРАВА.

БЫЛО ў мяне два жыцці... Як так? — рэзка і недарверліва спытае хтосьці. Два жыцці ніяк не можа здарыцца! У кагосьці не можа, а ў мяне, грр-ры-р... так і было.

Першае... Першае зусім не хачу ўваскрэшаць у памяці — яно падобнае на звера, на пачвару жудасную, лютую і няўмольную, што мучыла мяне, катавала, здэкавала. Я збудаваў між ім — маім першым сабачым жыццём — і сабою сённяшнім трывалаю сцяну забыцця.

Другое сабачае жыццё пачалося найшчаслівейшым вясеннім днём у прытулку, дзе брахала, скуліла і падывала гаротная кампанія рэстапаўсецых «губляшак», «выкідашак» і «хуткаўсыпляшак»...

— Та-а-ат, можа, вось гэты — чорны? — пачуў я раптам дзіцячы галасок, што радасна бруіў і разліваўся са звонкай настойлівасцю за сеткай вальера.

— А вунь, паглядзі, сынуля, рыжаныкі кудлацік які... Ці аўчарачка малая, таксама нічога... Ну і чорныкі гэты... пароды «двортэр'ер» сапраўды сімпатычны...

Двое — мужчына і русавы бойкі хлопчык — селі на кукішкі ля вальера, якраз насупраць. Прама перада мною ярка выпраменьвалася дзіцячае захапленне і над ім пырхала, прыкрыўшыся, нібы крыламі, пшыннымі вусамі шчырыя ўсмешка — мужчынская, надзейная.

«Што гэта? Ён зараз пра мяне — «чорныкі»? Мне сапраўды не пачулася? Ці лёс зноў пасміхаецца, жартуе?..»

Я замёр на імгненне і ціхенька задрыжаў — не спалохаць бы нечаканую удачу. Лёг. Паклаў галаву на лапы. Гляджу з-пад імба. Баюся паварушыцца. Баюся ўдыхнуць нават... А так хочацца падскочыць і загаласіць адчайна ва ўвесь галас: «Мане-е-е! Не бярыце другогаўгаў-гаў-гаў...»

От ёсць жа справядлівасць на свеце. І Бог сабачы ёсць. Інакш як вытлумачыць тое шчасце, што абрынула на мяне так нечакана. Назаўжды...

Прывезлі мяне ў вёску, на шырокі, прасторны і вельмі ўтульны двор. Такого двара ні ў аднаго сабакі ў гэтай вёсцы не было, клынуся кіпяцімі. Сустрэаць мяне з дому выйшла Яна. Прыгожая. Усмешлівая. Адрозна такая родная. Прынесла мяне, калматаму ды дзікаватаму наваселу, міску смачнай думянай кашы з батонам, размоклым ад малака. А-а-а... Гэта ўсё не мроіцца? Не памятаючы сабе, накінуўся без усялякіх шчырымання на гэтку смакату: «гом-гом-гом...» Наабгон. А Яна глядзіць на мой спрыт у ежы і смеяцца:

— Еш, еш, вугалёк. Ото ж парсочка нам прывезлі! Так лопаць будзе — тлустым кабанчыкам хутка пабяжыць...

— Нічога! Гэта спачатку яны такія, прытулкаўцы, — сказаў разважліва Ён. — Абжывецца, адесца, яшчэ і перабярэць пачне.

«Не смеяшчыце мае сабачыя лапы, — думаў я, лежачы ля міскі і вылізваючы чорны «малочны» нос. — Каб я... ды ў ежы перабіраць? Сабачая фантастыка...»

Хм, меней чым праз год фантастыка стала явай.

Будыніна для жылля мне дасталася... У-у-у... Не будка — апартаменты! Сабачыя, вядома. Цёпленячая такая сабакоўня, прасторная, нават пафарбанавая, і пад металічным дахам зялёнага колеру. Ляжу сабе ў маёй утульнай сабахатцы з сытым пузікам — і лаўлю, хвастом памахваючы, сабачы рэлакс.

Імя мне ўручылі на наступны дзень. Выйшла Яна з міскай супу і сакаўной косткачкай і паклікала, на мяне глядзячы:

— Рэкс, Рэкс... Ідзі есці... Глядзі, калмацік, каб усё добра было... Абжывайся тут. Сцеражы двор і не свавольнічай... Ты цяпер Рэкс. Зразумеў? Не ведаю, як там цябе з дзяцінства клікалі і ці клікалі наогул...

Рэкс? Рэкс! Р-р-рэкс... «Р» — так дзіўна і ўрачыста перакатвалася звонкімі маленькімі каменчыкамі ў роце, разлівалася шчаслівым хвалюючым козытам над маёй чорнай калматай поўсцю.

Рэксік! Рэксюлька! Рэксюлексу! Дзеці гаспадарскія наперабой выдумлялі мне пацешныя мянушкі. А я што? Я не супраць! Лексус дык Лексус...

Спакваля, дзень за днём, у ва мне вырасталая адчуванне, што я, ашчасліўлены лёсам, нарэшце займеў сапраўдную сям'ю. А ў сям'і ўсё адбываецца па зведзеным парадку. Спачатку раніцаю Яна выносіла мне ў вялікай місцы апетытны сніданак. Гладзіла і нязменная адорвала прыветным слоўкам. Потым Ён, вясёлы і бадзёры, выходзіў на вуліцу, каб пабудзіць вялікае металічнае страшыдла — аўтамобіль і паехаць на ім у «невядомакуды». Прытанцоўваючы і вялічын неўтаймоўным хвастом, я бег увечары насустрач гаспадару і закідваў на яго пярэднія лапы — абняцца, прылашчыцца.

У адказ шырокая моцная далонь шкуматала маю калматую чорную патліцу:

— Прывітанне, Рэксючэла! Як пачуваешся? Што новага раскажаш?

«Вуй, столькі набегаў-гаў-гаў, столькі навывнохваў-ваў-ваў... — таропка, на прыліве ўзбуджэння і радасці расказваў я апошнія навіны майго сабачага жыцця, паскульваючы ад задавальнення і ўдзячнасці. — І-і-і! Усё р-р-рашуча добра-ра-а...»

Праз месяц майго новага, вясковага жыцця даведваюся я, што такое ланцуг. Р-р-р... дзікунтава гэта, на жаль, яшчэ існуе на свеце. Толькі, напэўна, я сам быў крыху вінен у тым.

Па-першае, выйшаў недарэчны казус з гаспадарскімі гасцямі. Мне па абавязку сабачым даводзілася першым сустрэцца ўсіх — вітаць, размаўляць, абнохваць. Толькі, Р-р-р... са строгаасцю ў голасе я, бадай, перастараўся. Эх, людзі мяне не разумелі. Па-сабачаму

наогул рэдка хто з чалавечых асобін разумее. Нас выхоўваюць, дрэсіруюць, а каб самім хоць пару слоў сабачых вывучыць... Усё на здагадак!

— А вах ваўкадаў не кусаецца? — на поўным сур'ёзе некаторыя пыталіся ў гаспадары. — Брэхта так страшна...

Ой! Трымайце мяне ўсе сабакі на свеце. Ну смяхочце! Кусаецца! Вы чулі? Што я, галодны ці дзікун нявяхаваны? І пра «брахаць» я па-прасіў бы... Я кажу толькі праду. Сваю збатуую праду.

Па-другое, стаў я на ферму ўпотаі ноччу бегаць. Гэта такое месца, дзе пражываюць цікавыя, даволі вялізныя капітныя жывёлы, з крывімы, у-у-у, небяспечнымі рагамі. Людзі завуць іх каровы. Адночы ўранку яны праходзілі ля мяне на луг і ад іх так узбуджальна

лі, будзеш рахманым, з двара не пойдзеш...

— Ага, Рэксючэла, набядачыў, нос сабачы... Скокчыліся твае дваровыя пагуляшкі-цацашкі, — падтрымаў Яе гаспадар і ўжо нёс з хлэўчука ланцуг, каб прыладзіць яго ад нашыйніка да маёй сабакоўні.

Ланцуг аказаўся вельмі непрыемнай штукавінай. Лязгае невыносна, да тлуму ў галаве, бегу зміннае, і а-у-у-у — такі кароценькі, метры тры, не болей. Торгаўся я, ашалелы ад абразы, туды-сюды, управа-ўлева — толькі горай сабе зрабіў: шыя балець стала. Гэта ж трэба, так бязглузда «спаліўся»!

— Што, папаўся, які не кусаўся! — увечары кліў з мяне чатырохногі сусед — Жулік.

— У-гу-у-у... папаўся, — агрызнуўся я, засмучаны. — Толькі ўба-

ся, не абнаглеўшы, падазрона азіралася і бязваля фыркала.

— Рэксік, вось і сябровачка табе... — смеялася гаспадыня.

На што гаспадар нязлосна жартаваў:

— Ага, будзе каго пашкуматаць за вуха ды патузаць за хвост, га-га-га...

«Беражы мяне сабачы бог ад такой сябровачкі!» — лязгнуў я клькіма ў кацяняці над вухам.

— Ты што, Рэксік! — абурылася Яна. — Нельга! Табе кажу! Ці зразумеў ты мяне?

А котка? Яна, шкядліўка малая, тут жа адчула падтрымку і сваю вагу. Нават зашыпець паспрабавала на мяне па-змяінаму. Змеі і кашачыя асобіны — дакладна родзічы, я вам кажу, адно што першыя па зямлі слізгаюць, а другія па дрэвах сноўдаюць — ніяк не дастаць! Гады, адным словам...

Час не стаў на месцы. Улетку шпарка, на злом галавы, бег, узімку ледзье валокся. Зімою гаспадароў сваіх любых, здаралася, па пяць хвілін толькі бацьві ў ўранку, і ўвечары. І ў тым была для мяне жудасная несабачая паку-у-у-та.

А яшчэ мы з сябрам бегалі ў малады барок. Ён рос зусім пад бокам, за нашымі дварамі, на пагорачку. Там, між іншым, лісіцу высочвалі. Адночы бацьві яе, расфуфыраную хітрунню, здалёк на полі, блізка падысці пабаяліся — дзікая, хто ведае, што ў яе ў галаве? А калі яна сабакамі дурнымі харчуецца? Пастаялі наводдаль, пабрахаліся з ёю. Ды што яна са сваім ціхенькім сквантаннем супраць двух імлітных сабакенаў у самым росквіце голасы? Шанцаў — нуль! Пабегаў ліска, прысаромленая, па полі, апусціўшы пысу, замятаючы сваю абразу рудым хвастом. Але абяцала хітрамордыя да нас калі-небудзь наведцца.

Жыццё маё, другое сабачае, цякло шчаслівай плынню шмат гадоў. Час — той яшчэ мастак: неўпрыкмет, па дзяснечку, па мазочку пасівіў вусы мае, падбароддзе. І пачаў паціху святло ў вачах маіх прыгашваць.

Што ж, дзе Старасць кльпае, там і Немач шукай, і Хвароба дзясці побач швандаецца. А да мяне, так здарылася, Слепата першая прытэпала: «Прывітанне! Не чакаў?»

Гаспадары доўга ні пра што не здагаваліся. Але я чуў не раз, як яны між сабою казалі:

— Паглядзі, як наш Рэксік змяніўся апошнім часам. Пасівеў лёс, здае...

— Эх, пабяжыць Рэксючэла ад нас хутка... на вясёлку... Э! Перастань носам шымаць. Мы ўсё туды пабяжым... ніхто пад кустом не схавецца...

А пасля Слепаты ўзялася за мяне сур'ёзна і Немач: як узлезла на карак у канцы лета, так ужо болей і не злезла, каталася да прыходу яе вялікасці Смерці. Ляжаў пару туднаў пад кустом густога язімну, нібыта ў шалашы, слухаў размовы гаспадарскія. Ён. Яна. Дзеці, якія ўжо і не дзеці зусім — амаль дарослыя людзі.

Галасы. Галасы. Галасы...

Яна ўранку вынесла мяне, як заўжды, міску смакаты. Паглядзіла па галаве. Чую, захлопала, рука, што мяне гладзіла, затрэслася... Я не стаў есці — у небеці, куды я зараз скокну, будзе шмат і місак, і костак, і ўсяго іншага, прымнага сабачаму воку і нюху.

«Бывай, мая любячая гаспадыня, не трэба за мяне турбавацца, і гаспадару перадаць: не трэба ліць слёзы. Го-го! У мяне пачынаецца цікавая вандроўка. Я і ўваход баць — светлы такі, а за ўваходам гару костак відаць... Бывай, Дзякую за ўсё! Я сваё другое сабачае... доўга і шчасліва... ля вас... адбегу-гаў-га-а-а-а...»

ДРУГОЕ САБАЧАЕ

апавяданне

пахла малаком... а яшчэ травой, ракой, прысохлым да круглых бакоў гноём і нежаданнем вяртацца дамоў — на ферму, такую цёмную, змрочную.

Ля фермы я пазнаёміўся з сімпатычным боікам, рудым з чорнымі плямамі, які таксама адбег на хвілінку з двара, каб праведзець адно паэтамнае месцічка. Рудзік (так назваў я свайго новага сябра, бо ён не прадставіўся) і мяне раскажаў, а потым і паказаў тое казачнае месца. Там... Каб вы толькі бачылі! Працьма костак. Так многа, што ў мяне поўсць дыбам стала і сліпкі пацяклі. Схапіў адну костку хутчэй і зубы і пацягнуў дадому. Нават з Рудзікам не развітаўся, эх, думаю, ён не закрыўдуе, бо сам выцягнуў з ямкі прысмак не горшы, чым у мяне...

Усё б нічога, толькі праз дзень, і трэба ж такому як назнарок здарыцца, выйшла мая гаспадыня ласкавая клумбу прапалоце. Я, як водзіцца, тут жа побач ляжу — сацу, як яна спраўна працуе, падбадзёрваў моўчы. І-і-і... Э-э-э... не! Выцягвае Яна з клумбы костку маю, вялікую, з цвёрдым чорным капытом...

Вымовы мяне былі нядоўгія, але вельмі гучныя... Костка, зразумеў, была тут жа канфіскавана для высвятлення абставін. Яе, як я потым убачыў, прад'явілі гаспадару ў якасці рэчыўнага доказу маёй правінасці.

— Рэкс, як сабе хочаш, — выдыхнула Яна, — але адказваць дзядзечка. Не хацелі мы прымаць такую жорсткія меры, дума-

чыш: хутка яны мяне адпусцяць, ракой, прысохлым да круглых бакоў гноём і нежаданнем вяртацца дамоў — на ферму, такую цёмную, змрочную.

Я, дарчы, яшчэ пра свайго калматага суседа ні слова не сказаў. Жулік, ён жа Жулька, — малы, вастраморды, вяртлявы, бы ваўчок, сабака. Праньвіра і прайдзісвет рэдкі. Дзякуючы свайму лісліваму характару Жулька заўжды атрымліваў паблажкі ад сваіх гаспадароў — кавалак смачны, вандроўку ў лес. Я і сам з гаспадыню ў лес неаднойчы хадзіў — падзея, вартая трох... не, — паці місак супу, Кіньце ў мяне каменем, калі я вам сылгаў-гаў-гаў-гаў...

Двор мой найцудоўнейшы знаходзіўся на ўскрайку вёскі — і зручнасць у тым неверагодная: лес быў зусім блізка. Выйдзеш з двара за вароты, прабяжыўшы па крывой, ухабістай дарозе, так што і задыхацца сур'ёзна не папсець, і вось ён — казанчы свет з дрэў, хмызоў, травы і разнастайных — салодкіх, горкіх, даўкіх па-а-а-ахаў. А пахі для сабакі, як... зоркі для нябёсаў, альбо як коткі і сабачая пагарда да іх — адно без другога немагчыма ўявіць. З'ява жыццёвага натхнення.

Прышла чарга распавесці і пра котка... Спачатку гэтых мярзотных стварэнняў не было на маім двары, і гэта было райскае жыццё. Потым праз некалькі год майго адзінаўладнага панавання ў душы гаспадароў на двары нечакана з'явілася маленькае кацяня. Я, нібыта галодная акула ў акіяне, пачаў нарэзаць кругі вакол кацяняці. А яно, на той момант яшчэ не асвоішы-

АД ІААНА ЗАЛАТАВУСТА ДА САВЫ МАЖУКІ

Што шукаюць магіляўчане ў царкоўнай бібліятэцы Спаса-Праабражэнскага храма?

Бібліятэкі пры храмах часта называюць яшчэ і духоўнымі аптэкамі. Шукаеце сродак ад нянавісці, здрады, нуды, адзіноты, залежнасці ад шкодных звычак? Няма праблем. У царкоўнай бібліятэцы знойдуць супрацьдзе ад любой душэўнай пошасці. Што гэта за выданні і хто па іх звяртаецца, расказвае бібліятэкар Галіна ЛЮШЫНА.

Людзі прыходзяць у царкоўную бібліятэку па-рознаму. Хтосьці па аб'яве, якая вісіць у прытворы храма, але часцей спрацоўвае сарафаннае радыё. Сёння тут больш за 200 чытачоў. Гэта мала ці шмат? Гледзячы па чым меркаваць. Некалкі гадоў таму тутэйшую бібліятэку можна было лічыць такой чыста ўмоўна. Так, некалькі кніжных паліц у маленькім падвальным памяшканні храма. Сёння бібліятэчны фонд складае больш за 2,5 тысячы кніг. А сама бібліятэка пераехала ў прасторнае светлае памяшканне ў будынку па суседстве з касцёлам. Галіна Люшына па адукацыі філолаг. Выкладала ў школе рускую мову і літаратуру. На пенсію авалодала новай для сябе спецыяльнасцю — бібліятэкара. І вось ужо некалькі гадоў прафесійна вядзе ўлік чытачоў, запісанне фармуляры, выдае кнігі. Узгадвае, што яе ідэю з бібліятэкай падтрымаў былі настояцель храма айцец Іаан. На жаль, свшчэннік ужо пайшоў з жыцця, але ўсё пачалася з яго благаслаўлення. Ён добра разумеў, што людзям гэта сапраўды патрэбна.

— Я сама вырасла ў сям'і, дзе ў Бога верылі, але ў храм хадзіла толькі маці і тое па вялікіх святах, — кажа Галіна Макараўна. — Але, як расказвала бацькі, адзін мой дзядуля быў дзякам, а другі спяваў на клірсе. Апошняга, дарэчы, у 30-я гады рэпрэсавалі і расстралілі як «ворага народа». А яшчэ ў нас дома захоўваўся бабулін абраз з Багародзіцай, не ведаю, праўда, як называўся. Маці яго потым брату аддала. Сама я ў храм прыйшла неўдэ на пачатку 90-х. Памятаю, зайшла і адразу ж скандулялася. Не ведала, што рабіць, куды стаць, як сябе паводзіць. Здавалася, што ўсе на мяне глядзяць з непараўменнем. Вельмі камплексавала, хацелася, каб нехта мне паказаў, што рабіць. Вось і да чытачоў падыходжу з гэтай пазіцыі — параіць, растлумачыць.

Чытачы ўсе розныя і па сацыяльным становішчы, і па ўзросце. Не выключэнне і дзеці. Найбольш запатрабаваная ў іх проза вядомага беларускага праваслаўнага пісьменніка Барыса Ганяга. Ёсць кнігі пра Ісуса Хрыста, Багародзіцу, анёлаў, што разлічаны на дзіцячае ўспрыманне. У шафе стаіць некалькі дзіцячых Біблій, ёсць нават на беларускай мове.

У дапамогу дарослым неафітам, якія толькі што далучыліся да веры, невялікія брашуркі, дзе

ўсё распісана — навошта прычашчацца, пасціцца, змагацца з пошасцямі. Камусьці цікава даведацца пра гаючыя ўласцівасці святой вады і чым яна адрозніваецца ад звычайнай. А камусьці не хапае інфармацыі аб шлюбe, вадохрышччы, памінанні блізкіх. Па назіраннях бібліятэкара, гэтыя кнігі бяруць вельмі часта. А яшчэ малітваасловы, Псалтыр, Евангеллі, Закон Божы.

Не затрымліваюцца на паліцах прапаведзі даволі папулярнага сёння свшчэнніка Андрэя Ткачова, па некалькі разоў перачытваюцца цэльныя апавяданні архімандрыта Ціхана Шаўкунова «Несвятая святая» аб насельніках Пскова-Пячэрскай Лаўры, мудрыя павучанні вядомага старца XX стагоддзя архімандрыта Іаана Красцянкіна. Яго «Вопыт пабудовы споведзі» лічыцца ў праваслаўным асяроддзі настольным дапаможнікам, у тым ліку і для пачаткоўцаў.

Нядаўна прыходзіла ў бібліятэку маладая дзяўчына, прасіла даць ёй пачытаць што-небудзь сур'ёзнае. Звычайна з такімі просьбамі звяртаюцца старэйшыя людзі і часцей за ўсё ў пост, калі трэба асабліва папрацаваць над сабой, духоўна ачысціцца. Хоць усе людзі розныя. Шмат чытачоў сярэдняга ўзросту, ёсць нават «залатога». Адной жанчыне ўжо дзевяты дзясятка пайшоў, дарэчы, адна з актыўных чытачак. З апошняга ўзяла пачытаць тварэнні Ігнація Бранчанінава.

Павучальнага і асветніцкага ў бібліятэцы ўвогуле шмат. Тыя ж кнігі святціцеля Феафана Затворніка (гэта ён сабраў, пераклаў на рускую мову і аб'яднаў многія помнікі святайаичынай літаратуры) пад назвай «Дабраталюбства», вядомых багасловаў чацвёртага стагоддзя Іаана Златавуста, Ва-

сяля Вялікага, Рыгора Багаслова, публіцыста-прапаведніка Іаана Кранштацкага, Паісія Святагорца. Да паслуг спрактыкаваных чытачоў поўны збор твораў цяпершняга Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла, работы вучонага Мікалая Пестова, вядомага рускага рэлігійнага філосафа Аляксея Хамякова, лекцыі прафесара Маскоўскай духоўнай акадэміі Аляксея Сосінава.

Кнігі вядомага беларускага праваслаўнага публіцыста, пісьменніка і тэлеведучага Савы Мажукі ў рэкламе не маюць патрэбы. Яны папулярныя нават у далёкіх ад рэлігіі чытачоў. Там і лёгкасць выкладу, і глыбіня думкі, і мараль.

— У нас шмат кніг гэтага аўтара, нядаўна купіла для бібліятэкі яшчэ адну — «Каханне і пуста́та», — кажа Галіна Макараўна. — Тут ён, як заўсёды, вельмі цікава разважае на маральна-багаслоўскія тэмы.

Людзям заўсёды не хапае гісторыі з жыцця, яскравых прыкладаў. На такія тэмы часта пішуць і самі клірыкі, і свецкія пісьменнікі. Памятаю свае ўражанні ад фэнтэзі Юліі Вознясенскай «Мае пасмяротныя прыгоды», якую гадоў 20 таму прачытала на адным дыханні. Нават здзівілася, што на рэлігійныя тэмы можна пісаць так проста і цікава. Потым адкрыла для сябе Наталію Сухініну, якая прыйшла да веры пасля свайго паломніцтва ў Іерусалім. Карэспандэнтка вядомай савецкай газеты збіралася напісаць сенсацыю пра Бога, а атрымалася, што напісала... пра сябе. Яе дзіўнае падарожжа пад назвай «Дарога, якая стала лясам» ёсць і ў тутэйшай бібліятэцы. Бачу на паліцы яшчэ адну кнігу, якая пакінула след у душы, — Генрык Сянкевіч «Quo vadis». Тут і гісторыя, і любоў, і вера, як кажуць, у адным

флаконе. Самае тое, каб пагрузіцца ў веру.

Галіна Люшына дастае з палічкі кнігу ў ярка-чырвовай вокладцы — «Вялікдзень Чырвоны», трагічная аповесць Ніны Паўлавай аб навамучаніках Опцінскіх. У свой час яна зрабіла на маю суразмоўніцу глыбокае ўражанне.

— Я зразумела, наколькі чыстай і моцнай можа быць вера, — расказвае яна. — У 1993 годзе, калі я яшчэ проста з цікаўнасці сваёй энергетыцы.

Дарэчы, з гэтай кнігай у бібліятэцы адбылася загадкавая гісторыя. Аднойчы яна знікла. Пошукі ні да чаго не прывялі. Усе фармуляры былі некалькі разоў перагледжаныя, знаёмыя апытаныя, але кніга як у вадку канула. А чытачы, як спецыяльна, прасілі даць пачытаць нешта яна. У выніку ўскладчыну купілі новую кніжку. Праз некаторы час і згуба знайшлася. Чытач прынёс яе і папрасіў прабачэння за затрымку, сказаў, што не мог вярнуць раней. Але нездарма кажуць, што не было б шчасця, ды нашчасце дапамагло. Цяпер у бібліятэцы тры кнігі замест адной. Яшчэ адзін экзэмпляр прынесла ў падарунак прыхаджанка. «Напэўна, Бог вырашыў мяне так суцешыць», — усміхаецца суразмоўніца.

Ёсць кнігі, якія становяцца стымулам для жыцця, дапамагаюць змагацца са страшнымі хваробамі. Раман Віктара Ліхачова «Хто пачуе каналянку» з гэтай серыі. Галіна Люшына кажа, што шмат каму яна дапамагла выратавацца ад адчаю. У галоўнага героя невывеленная хвароба, і ёсць толькі адзін сродак, які можа выра-

таваць, — Бог. І мужчына прыходзіць да яго, каб перамагчы страшны дыягназ.

Кніжны фонд перыядычна дапамагаюць папаўняць чытачы. Вунь пад сталом некалькі сумак з кнігамі, якія яшчэ трэба паставіць на ўлік. З ліку падарункаў малаяўнічая серыя кніг аб рускіх і замежных мастаках. Іх прынесла адна з прыхаджанак, прызналася, што купляла для ўнукаў, а ім гэта не спатрэбілася.

— Кнігі сапраўды добрыя, — кажа бібліятэкар. — Там і Андрэй Рублёў ёсць, і Феафан Грэк. Мы ж таксама не ўсё запар прымаем. Толькі тое, што можа быць цікава людзям, а галоўнае — карысна.

Нядаўна Галіна Макараўна папоўніла бібліятэку новымі выданнямі, якія купіла ў Маскве. У Белакаменнай выбар кніг праваслаўнага зместу куды шырэйшы. З найбольш сур'ёзных твораў, аўтары якіх маюць багаты духоўны вопыт, бібліятэкар выбрала «Дыялог верніка з няверуючым» мітрапаліта Антонія Сурожакага, «Экзамэн без права на перадачу» протаіерэя Алега Сцяняева. Не менш захапляльны раман Веранікі Чорных «Пятый мост». У аснове гісторыя пра чалавека, які пасля аварыі страціў памяць. Ён пачынае жыць з чыстага ліста, прыходзіць да Бога і раптам... успамінае сваё мінулае. А было яго не такім ужо і багзрэшнім. Мужчына ў замашанні: што рабіць? Вярнуцца да сябе ранейшага ён ужо не жадае. Застаецца з Богам. Пра сапраўднае каханне і на якія ахвяры дзеля выратавання чалавека здольныя моцныя духам дыялогі Эдуарда Качана «Дзікая масліна».

— У нас ёсць абраныя творы гэтага аўтара, і кніга амаль увесь час на руках — адзін здаў, другі тут жа ўзяў пачытаць, — кажа Галіна Макараўна. — Гісторыі самыя што ні на ёсць жыццёвыя. Адна, напрыклад, пра наркагандлера, які аднойчы ледзь не загінуў пры караблекрушэнні. Ратуючыся, ён трапіў на востраў Новага Гвінея. І стаў там, кім бы вы думалі? Прапаведнікам! Кніга, дарэчы, напісана па ўспамінах праваслаўнага місіянера.

Напрыканцы Галіна Люшына раскрывае сакрэт папулярнасці бібліятэкі. Вернікі — людзі, якія чытаюць, і часцей аддаюць перавагу папяровым кнігам. А кніжны фонд фарміруецца зыходзячы з чытацкіх пераваг. І яны вельмі розныя. Некалькі гадоў таму бібліятэкар прывезла з Адэсы кнігу з пасланямі і лістамі прападобнага Феадора Студыты. Чытачы цікавіліся, а прапанаваць не было чаго. Кніга дастаткова рэдкая. Зараз у блакноце ў Галіны Люшынай «вісіць» новы заказ. Нядаўна адна жанчына спытала прапаведзі архімандрыта Хрыстадула Афонскага «Люстэрка жыцця». На жаль, у бібліятэцы пакуль такой кнігі няма. Але бібліятэкар ужо ў актыўным пошуку.

Нелі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

БЕЛАРУСКАЕ ЗОЛАТА

Практыкі саломалляцтва ўнесены ў Спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА

Такое рашэнне было прынята днём на сямнаццаці сесіі Міжуродавага камітэта па ахове нематэрыяльнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА ў горадзе Рабат (Каралеўства Марока).

Гэта ўжо пяты беларускі элемент, узяты пад міжнародную ахову. Раней у рэпрэзэнтатывы спіс трапілі абрады «Калядныя цыры» і «Юраўскі карагод», Будслаўскі фэст і культура ляснога бортніцтва Беларусі.

Практыкі саломалляцтва адлюстроўваюць народныя традыцыі і ўяўленні і налічваюць на беларускіх землях не адно дзесяцігоддзе. Як заўважаюць кансультант аддзела арганізацыі аховы і ўліку каштоўнасцяў упраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Генадзь ХОДАР, менавіта гэтыя традыцыі былі абраны для ўключэння ў рэпрэзэнтатывы спіс сусветнай спадчыны не толькі таму, што саламяныя вырабы сталі брэндавымі для Беларусі, як, напрыклад, саламяныя капелюшы, сувеніры ці скарбонкі, інкруставаныя саломкай. Гэта спраўды ўнікальныя для нашай краіны з'ява, неад'емны элемент духоўнай свядомасці. Саламяныя вырабы з дзяцінства суправаджалі беларусаў. Над калыскай немаўлят віселі птушчкі, сям'ю аберагалі саламяныя павукі, рэдкая гаспадыня магла абысціся без пеценых кошыкаў, сам матэрыял быў звязаны з земляробчым календаром, абрадамі і пэўнымі ўяўленнямі. Зажыткі і дажыткі ператвараліся ў выселыя святы. На Каляды людзі не ставілі стравы на голы стол. Ён засцілаўся саломой, а пасля далікатныя

трубачкі выцягвалі з-пад абруса і па іх даўжыні вызначалі, якім будзе наступны ўраджай. З саломы былі зроблены нават царскія вароты ў царкве (адзін з такіх рэдкіх экспанатаў канца XVIII — пачатку XIX стагоддзя можна пабачыць у музеі народнага мастацтва ў Раўбічах). Нездарма саломку прызвалі беларускім золатам.

Пэўны час саломалляцтвам займаліся многія беларускія сем'і, навыкі перадавалі дзецям ад старэйшых пакаленняў. Яшчэ ў 60—80-я гады XX стагоддзя саломалляцтва стала модным заняткам. Беларускія залатыя сувеніры ў крамы і на кірмашы пастаўлялі не толькі асобныя майстры, але і фабрыкі мастацкіх вырабаў. Канец XX стагоддзя наогул можна лічыць шчаслівым часам для саломалляцтва, яго вывучэннем заняліся даследчыкі. Галоўнае, што матэрыял аказаўся простым і даступным для дзяцей. У школах і ў цэнтрах дзіцячай творчасці адкрываліся гурткі народнай накіраванасці.

ломку можна было сустрэць у любым адміністрацыйным будынку, ён інкруставаліся шылды на кабінетах, карцінамі і вырабамі ўпрыгожвалі класы, калідоры, кавярні, гасцініцы, сталовыя.

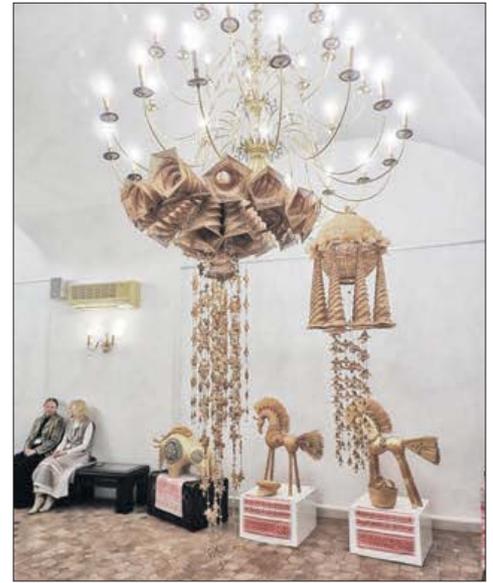
тыя аксесуары запатрабаваныя ў модніц. Ствараюцца калекцыі адзення з такімі элементамі.

Аднымі з першых саламяных вырабаў, якія пачалі актыўна раскручвацца, сталі быхаўскія саламяныя павукі. Дырэктар дзіцячай школы мастацкіх рамёстваў і мастацтваў горада Быхава Ірына КУХЦІНА традыцыю па вырабе такіх саламяных аб'ектаў пераняла ад бабулі і маці ўжо паспела перадаць яе сваёй дачцэ і шматлікім вучням. Ёсць у быхаўскіх павукоў адметныя асаблівасці. Гэта выцягнутая форма, спосабы злучэння дэталей, дэкаратыўнае афармленне. Штогод на Каляды старыя павукі, што віселі пад столлю, спальваліся і іх змянялі на новыя. Была ў раёне і традыцыя рабіць сямейныя павукі, у стварэнні якіх прымалі ўдзел усе члены сям'і. Саламяныя аб'екты маглі вешаць над калыскамі, галовамі маладых, рабіць да Вялікадня і дажынак.

Педагог цэнтра дадатковай адукацыі Жабінкаўскага раённага цэнтра творчасці для дзяцей і моладзі Ірына КОВАЛЬ узгадвае, што ў той час са-

Саламяная мода перайшла ў XXI стагоддзе. Сёння з саломкі робяць упрыгажэнні, сумкі, ён інкрутуюць вопратку. На саломку звярнулі ўвагу дызайнеры. Залаці-

У 2017 годзе традыцыя па вырабе саламяных павукоў на Быхаўшчыне атрымала статус Дзяржаўнай гісторыка-культурнай нематэрыяльнай каштоўнасці. Гэта падштурхнула іншых майстроў, якія працавалі з саломкай, да падрыхтоўкі дасье на ўключэнне ў спіс каштоўнасцяў сваіх «саламяных» традыцый. Наступнай заявіла пра сябе Віцебшчына, дзе захавалася спіральнае саломалляцтва. А ў 2020 годзе беларускія мастацкія практыкі саломалляцтва былі адзначаны як агульнанацыянальная спадчына, і пачало рыхтавацца дасье для падачы ў спіс ЮНЕСКА.

Сёння саломалляцтва актыўна развіваецца. Майстры аднаўляюць старажытныя тэхнікі і прыдумляюць новыя, ствараюць вельмі складаныя аб'ёмныя творы дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Народны майстар Вера САЛДАТАВА нават умее вышываць саломкай. Яна разам з мужам сама вырошчвае і нарыхтоўвае сыравіну. Можна спрасці з саломы ніткі. Вышытыя ёй кароны ў храме трымаюць над галовамі маладых на вячанні. Зробленыя беларускай майстрыцай вырабы

траплялі ў прыватныя калекцыі, уручаліся высокім гасцям. Жанчына расказвае, як называюцца саламяныя ўзоры. Адзін з іх «крынічка». Пры жаданні можна на саломе графічна перадаць, нават як каменчык падае ў ваду і разыходзяцца кругі. Прапануе жанчына і свае падыходы да вырабу павукоў. У народнай майстрыцы гэта ўжо не прасценькія рамбавідныя канструкцыі, а складаныя мастацкія вырабы, шчыра аздабленыя рознымі дэталямі, у кампазіцыі перадаюцца творчыя задумкі. Напрыклад, адзін з іх называецца «Купалле». Ён падобны на гіганцкі вянок, які плыве па рацэ, і на яго чапляюцца водарасці. Яшчэ адзін выраб называецца «Валюшка» — гэты твор майстар прывяла хлеба, бо толькі на чыстым, не пратраўленым хімікатамі полі, могуць расці сінія кветкі.

У яе сям'і захоўваюцца і абразы XIX стагоддзя з залацістымі акладамі, зробленымі майстрыцай з саломы.

Як заўважае Вера Салдатава, з саломы можна ствараць многа розных рэчаў — ад буйных складаных мастацкіх вырабаў да сувеніраў і лапцей.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

СЯМЕЙНЫ КОД ТАЛЕНТУ

У галерэі «Універсітэт культуры» праходзіць выстава графікі і керамікі Уладзіміра і Тамары Васюкоў.

Праз туман праступаюць сілуэты старых дрэў, самотныя калоны пазначаюць уваход у нябачны храм... Тонкая, загадкавая графіка... І тут жа — відочная матэрыяльная кераміка, якая працягвае графічныя вобразы, уцялеснівае ў іншым вымярэнні. «Суладдзе» — назва адной з карцін можа успрымацца назвай усёй выставы, а таксама дзвігам жыцця двух яе аўтараў — сямейнай мастакоўскай пары Уладзіміра Васюка і Тамары Васюк. У мастацкай галерэі «Універсітэт культуры» ў апошні перадзвіжны дзень адкрылася іх выстава графікі і керамікі «Творцы» ў межах праекта «Лінія і форма». Выстава прымеркаваная адразу да некалькіх сёлетніх юбілеяў: Уладзіміру — 75 гадоў, Тамары — 70, творчы шлях мастакоў складае 50, а яшчэ — і залатое вяшле незвычайнай сямейнай пары.

Па іх выставе можна хадзіць бясконца, разгадваючы сімвалы, а яшчэ наталяючыся беларускасцю, адсылкамі да гісторыі. Вось ваза, у якой укладваюцца абрысы пані з сармацкіх партрэтаў, графіка, прысвечаная свету паэзіі Алеся Письмянкова, вось кампазіцыя, якая сімвалізуе лёс беларускай мовы... А вось самы беларускі сімвал пад назвай «Татэм»... Як вы думаеце, што? Мілы гліняны кабанчык дагары нагамі Сала, вёска, аўтэнтыка... Адрэзу ўспамінаецца і «Смаленне вепрука» Міхаса Стральцова, і «Дзеляба кабанчыка» Віктара Карамазова... Непаўторны беларускі гумар, іронія, часам мяккая, часам горкая — тое, што робіць работы абодвух твораў такімі запамінальнымі.

Брэндам беларускага сучаснага мастацтва назваў унікальны творчы тандэм падчас цырымоніі адкрыцця выставы генеральны дырэктар Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі Уладзімір ПРАКАПЦОЎ.

— Канешне, кожны з іх працуе ў сваім кірунку, але іх яднае адно: любоў да сваёй Радзімы, каранёў.

Абодва сужэнцы шмат гадоў перадаюць сваё майстэрства маладым. Уладзімір Васюк — у Беларускай акадэміі мастацтваў, Тамара Васюк — у Беларускам універсітэце культуры і мастацтваў. Прадстаўнікі абедзвюх навучальных устаноў павіншавалі калег, распавялі пра іх дасягненні як педагогаў — якія не толькі вялікая таленту, але і шчодрой душы і вялікай дабрыні. Падкрэсліла высокі ўзровень творчасці юбіляраў намеснік старшыні Беларускага саюза мастакоў Наталля ШАРАНОВІЧ.

— Мастак намалюе неба, і неба праз міг — жыве, і воблакаў белых срэбра спакойна праз дзень плыве... — дадаў творам выставы яшчэ адно вымярэнне сваімі вершамі намеснік дырэктара выдавецтва «Мастацкая літаратура» — галоўны рэдактар часопіса «Польмя» паэт Віктар Шніп.

У хуткім часе плён працы творага тандэму можна будзе пабачыць на выставе ў Нацыянальным мастацкім музеі.

Людміла ІВАНОВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона		ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703		
Продавец		ОАО завод «ВИЗАС», 210602, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83		
Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
№ лота	Ивл. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
Перечень 1 (снижение начальной стоимости на 80 %)				
1	1085	Станок вертикально-сверлильный 3A227C116	1824,00	91,20
2	1125	Станок центриально-шлифовальный SX160X1	2784,00	139,20
3	1144	Станок внутришлифовальный 3A227	1632,00	81,60
4	1144	Станок внутришлифовальный 5822M	1800,00	90,00
5	1782	Станок резьбошлифовальный 5822M	1800,00	90,00
6	2146	Станок резьбошлифовальный 5822M	1800,00	90,00
7	1149	Станок круглошлифовальный с ЧПУ 3A151	1224,00	61,20
8	1233	Станок круглошлифовальный 3A130	1296,00	64,80
9	1895	Станок радиально-сверлильный 2M55	1920,00	96,00
10	2124	Станок радиально-сверлильный 2H53	2208,00	110,40
11	1131	Станок вертикально-сверлильный 2A125	792,00	39,60
12	1203	Станок вертикально-сверлильный 2H125	840,00	42,00
13	1340	Станок вертикально-сверлильный 2H125-2	1368,00	68,40
14	1430	Станок вертикально-сверлильный 2H125-4	2760,00	138,00
15	1592	Станок вертикально-сверлильный 2H125	840,00	42,00
16	1688	Станок вертикально-сверлильный 2H135	1248,00	62,40
17	1777	Станок вертикально-сверлильный 2H135	1248,00	62,40
18	2031	Станок вертикально-сверлильный 2H125	840,00	42,00
19	2033	Станок вертикально-сверлильный 2H125	840,00	42,00
20	2310	Станок вертикально-сверлильный 2H125	840,00	42,00
21	1475	Пресс гидравлический листоштамповочный П6324	1464,00	73,20
22	878	Пресс гидравлический листоштамповочный PУЕ-25	1320,00	66,00
23	2107	Пресс гидравлический листоштамповочный П6320	1272,00	63,60
24	511	Ножницы комбинированные Н-514	1272,00	63,60
25	823	Ножницы комбинированные Н-514	1272,00	63,60
26	2754	Ножницы гильотинные НК-3414	1512,00	75,60
27	2843	Пресс-ножницы НВ1429	1272,00	63,60
28	1989	Станок фугальный СФА-4	1152,00	57,60
29	239	Станок строгальный по дереву 350 мм	504,00	25,20
30	2900	Станок торчешлифовальный	144,00	7,20
31	2914	Станок деревообрабатывающий ВЗ-356	696,00	34,80
32	2922	Станок деревообрабатывающий ВЗ-356	696,00	34,80
33	2923	Станок деревообрабатывающий ВЗ-368	696,00	34,80
34	3524	Устройство для отсоса стружки ВЗ-382	52,80	2,64
35	444	Станок вертикально-сверлильный 2A135	912,00	45,60
36	51	Станок рейсмусовый деревообрабатывающий	840,00	42,00
37	912	Пила циркуляционная	264,00	13,20
38	2506	Циркулярная пила ЦП	264,00	13,20
39	2702	Станок фугальный СФ6-1	1008,00	50,40
40	3022	Станок круглошлифовальный ВЗ-349	768,00	38,40
41	3000	Станок деревообрабатывающий ЦД-5A21	2112,00	105,60
42	3798	Станок пильно-брусковальный ВЗ-369	4296,00	214,80
43	3799	Станок деревообрабатывающий ВЗ-325	3984,00	199,20
44	872	Циркулярная пила ЦП	264,00	13,20
45	1065	Станок вертикально-сверлильный 2H135	1320,00	66,00
46	1448	Кран консольный к/к 0,25 т	52,80	2,64
47	3692	Система вентиляции	4944,00	247,20
48	1059	Машина бумагорезальная ЗБР-70	1008,00	50,40
49	2809	Станок вертикально-сверлильный 2C132	1392,00	69,60
50	104	Станок шпоно-фрезерный HURT	1344,00	67,20
51	1626	Станок горизонтально-фрезерный 6P82Г	1464,00	73,20
52	1868	Станок широкоинверсальный фрезерный 675	1176,00	58,80
53	2077	Станок горизонтально-фрезерный 6P80Г	1752,00	87,60
54	2315	Станок горизонтально-фрезерный 6P80Г	1752,00	87,60
55	2152	Станок шпоно-фрезерный 692P	1776,00	88,80
56	625	Станок шпоно-фрезерный 692A	1776,00	88,80
57	2871	Станок горизонтально-фрезерный 6T82-29	3216,00	160,80
58	1224	Станок шпоно-фрезерный 692M	1776,00	88,80
59	2873	Станок вертикально-фрезерный 6T12Ф20-28	2736,00	136,80
60	2859	Станок вертикально-фрезерный 6T82	3216,00	160,80
61	1912	Станок горизонтально-фрезерный 6P83	3000,00	150,00
62	1928	Станок горизонтально-фрезерный 6P82	1464,00	73,20
63	2014	Станок вертикально-фрезерный 6P13	2640,00	132,00
64	2876	Станок радиально-сверлильный ГС501	2780,00	144,00
65	1178	Станок шпоно-фрезерный 692M	1876,00	93,80
66	2446	Станок токарный с ЧПУ DF2/CNC	3096,00	154,80
67	1481	Станок плоскошлифовальный 3E722	9240,00	462,00
68	2392	Станок отрезной	840,00	42,00
69	2920	Станок отрезной ООС	840,00	42,00
70	1855	Станок плоскошлифовальный ОЩ-48	1776,00	88,80
71	1778	Станок плоскошлифовальный 3Г71	1704,00	85,20
72	2158	Станок плоскошлифовальный 3E722	2280,00	114,00
73	2721	Станок плоскошлифовальный 3E711B	2448,00	122,40
74	1140	Станок плоскошлифовальный 3E722	2280,00	114,00
75	2657	Станок продольно-шлифовальный S2112-03	17568,00	878,40
76	2771	Токарный с ЧПУ DF2/3CNC	2952,00	147,60
77	435	Зубодолбежный вертикальный полуавтомат 514	1464,00	73,20
78	492	Зубодолбежный станок 5714	864,00	43,20
79	1562	Колодец охлаждения корзины	206,40	10,32
80	1379	Электрочелюсть У60А	1128,00	56,40
81	2410	Станок внутришлифовальный СШ141С23	1920,00	96,00
82	1549	Станок кругло-шлифовальный 3E151П	1272,00	63,60
83	1245	Станок координатно-расточной 2A4450	4368,00	218,40
84	60	Станок точно-шлифовальный ВЗ 879-02	552,00	27,60
85	942	Станок настольно-сверлильный 2M112	220,80	11,04
86	219	Шаброочная плита, размер 1000x1600	864,00	43,20
87	2102	Станок плоскошлифовальный 3E722	1680,00	84,00
88	2036	Станок универсально-заточной 3M642E	6360,00	318,00
89	2493	Станок универсально-заточной 3E642E	6360,00	318,00
90	2538	Станок универсально-заточной 3E642E-01	6360,00	318,00
91	2887	Станок специально-заточной ВЗ-318	5664,00	283,20
92	2925	Станок заточной ВЗ-318E	7080,00	354,00
93	3008	Станок универсальнозаточной 3E642E	6360,00	318,00
Перечень 2 (снижение начальной стоимости на 50 %)				
94	1787	Кран консольный к/к 0,25 т	960,00	48,00
95	1853	Кран консольный к/к 1,00 т	2 700,00	135,00
96	1880	Монорельс с электротяговым груз. 0,5 т	720,00	36,00
97	2056	Монорельс м/р 0,5 т	780,00	39,00
98	2182	Кран-балка к/к 1 т.	1 080,00	54,00
99	2712	Монорельс О,25 т	94,00	4,20
100	2775	Кран консольный к/к 0,50 т	900,00	45,00
101	5080	Станок заточной С/И 10МА-411	294,00	14,70
102	644	Установка аккумуляторная для зарядки электродов	186,00	9,30
103	106	ЛИТОФОРМА 1835-4029 ТИП 20	3 420,00	171,00
104	1067	Станок токарно-револьверный 1341	780,00	39,00
105	1127	Станок универсально-заточной GALP	3 060,00	153,00
106	1147	Станок круглошлифовальный 3A130	1 860,00	93,00
107	1167	Станок токарно-револьверный 1341	1 560,00	78,00
108	1170	Станок вертикально-сверлильный 2H125	1 440,00	72,00
109	1202	Монорельс на гальванические линии	78,00	3,90
110	1210	Станок горизонтально-протяжной 7E510	7 800,00	390,00

111	1216	Станок токарно-револьверный 1H1341	1 020,00	51,00
112	123	Станок токарно-заточный МИЧИГАН	3 480,00	174,00
113	1318	Кран консольный к/к 0,25 т	426,00	21,30
114	1382	Станок универсально-заточной GAP	8 220,00	411,00
115	1417	Наждачное точило	174,00	8,70
116	1624	Консольный кран 0,40 т	2 040,00	102,00
117	1625	Консольный кран 0,40 т	2 340,00	117,00
118	2035	Станок токарно-револьверный 1Г325	960,00	48,00
119	2079	Станок широкоинверсальный фрезерный 675М	840,00	42,00
120	2121	Станок лектримпульсный 4Б724	1 080,00	54,00
121	2159	Станок токарно-заточный ДН250	13 800,00	690,00
122	2425	Станок электроэрозионный 4532-Ф3	5 040,00	252,00
123	2491	Монорельс О,25 т	150,00	7,50
124	2555	Галтовочный барабан 10МА	3 960,00	198,00
125	2785	Галтовочный барабан 41114-1	1 020,00	51,00
126	2829	Станок вертикально-сверлильный 2C132	2 520,00	126,00
127	2892	Швейная машина ПШМ КЛ.550	204,00	10,20
128	2895	Швейная машина ПШМ КЛ.1022М	204,00	10,20
129	2897	Электронная раскройная машина Э3М4-160	138,00	6,90
130	2927	Полуавтомат специально-заточной для дисков пил ВЗ-330	21 180,00	1 059,00
131	2978	Моеная машина мод. 030696	1 680,00	84,00
132	332	Точно-шлифовальный станок модель ВЗ-879-02	576,00	28,80
133	3676	Система прецизионной лазерной маркировки	73 800,00	3 690,00
134	3698	Модернизация вальцев резинообр. ЛБ-200 100/100	36 780,00	1 839,00
135	5078	Станок для обечак 10МА-264	2 160,00	108,00
136	318	Оптическая делительная головка ОДГ-10	660,00	33,00
137	3009	Воздухогреватель ВГС-1 и его составляющие	33 540,00	1 677,00
138	3010	Воздухогреватель ВГС-1 и его составляющие	33 540,00	1 677,00
139	3011	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	34 620,00	1 731,00
140	3012	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	34 620,00	1 731,00
141	3013	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	34 620,00	1 731,00
142	3014	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	34 620,00	1 731,00
143	3015	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	34 620,00	1 731,00
144	1358	Станок координатно-расточной ВК2000Ч4	152 400,00	7 620,00
145	1412	Станок алмазно-расточной 2A78	3 000,00	150,00
146	1535	Тележка передаточная гр. 5 т С4171.05	396,00	19,80
147	1630	Консольный кран 0,40 т	2 160,00	108,00
148	1800	Кран консольный к/к 0,50 т	2 100,00	105,00
149	1898	Кран консольный к/к 1,00 т	2 220,00	111,00
150	2026	Кран консольный к/к 1,00 т	2 220,00	111,00
151	2027	Кран консольный к/к 1,00 т	1 200,00	60,00
152	2052	Станок радиально-сверлильный 2M55	2 400,00	120,00
153	2128	Кран консольный к/к 1,00 т	2 220,00	111,00
154	2293	Кран консольный к/к 0,63 т	3 360,00	168,00
155	2295	Станок координатно-сверлильный с ЧПУ VR-5M-2295	429 600,00	21 480,00
156	2652	Станок координатно-расточной WKW-100	24 360,00	1 218,00
157	2709	Кран консольный к/к 0,50 т	2 220,00	111,00
158	2774	Кран консольный к/к 1,00 т	1 260,00	63,00
159	3553	Станок точно-шлифовальный ВЗ-379-01	480,00	24,00
160	3706	Станок заточной для дисковых пил ВЗ-464	1 020,00	51,00
161	3797	Мод-я станка для деревообр. инструмента ТЧП-4	25 020,00	1 251,00
162	4014	Наждачное точило	318,00	15,90
163	689	Станок точно-шлифовальный ВЗ-879-02	354,00	17,70
164	903	Станок точно-шлифовальный ВЗ-879-02	900,00	45,00
165	970	Станок универсально-заточной С-40	4 800,00	240,00
166	1080	Станок плоскошлифовальный SS-40E	13 200,00	660,00
167	1298	Станок настольно-сверлильный станок НС-12А	216,00	10,80
168	1353	Станок настольно-сверлильный станок НС-12	336,00	16,80
169	2043	Станок плоскошлифовальный 3Г71М	3 660,00	183,00
170	2071	Станок вертикально-сверлильный 2H125	522,00	26,10
171	2296	Пресс гидравлический листоштам. П6316	1 980,00	99,00
172	2312	Пресс гидравлический листоштам. П6316	1 980,00	99,00
173	2756	Станок радиально-сверлильный 2К52-1	3 960,00	198,00
174	3801	Стенд для испытания БИД (модернизация)	36 240,00	1 812,00
175	3803	Стенд для обкатки СДО-2	4 740,00	237,00
176	3807	Полуавтомат для заточки зуборезных лезвий ВЗ-692	456 000,00	22 800,00
177	988	Станок плоскошлифовальный 3Г71	1 080,00	54,00
178	1163	Пресс гидравлический листоштам. П437	4 500,00	225,00
179	2513	Трубогиб 1404	414,00	20,70
180	2723	Станок вертикально-сверлильный 2Г125	1 140,00	57,00
181	2830	Станок вертикально-сверлильный 2C132	2 520,00	126,00
182	2901	Станок для заточки инструмента 10МА	720,00	36,00
183		Микроавтобус-вагон ГАЗ 322132, рег. знак АА 6459-2, кузов № Х963221326050375, 2006 г. в.	2 040,00	102,00

Недвижимое имущество, по адресу: В

Table with columns: № лота, Инв. номер, Наименование, Начальная цена с НДС 20%, бел. руб., Шаг аукциона, бел. руб. (Items 337-499)

Table with columns: № лота, Инв. номер, Наименование, Начальная цена с НДС 20%, бел. руб., Шаг аукциона, бел. руб. (Items 460-555)

Table with columns: № лота, Инв. номер, Наименование, Начальная цена с НДС 20%, бел. руб., Шаг аукциона, бел. руб. (Items 556-604)

Перечень 4 (снижение начальной стоимости на 50%) Готовая продукция, расположенная по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83

Table with columns: № лота, Инв. номер, Наименование, Начальная цена с НДС 20%, бел. руб., Шаг аукциона, бел. руб. (Items 533-555)

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственное лицо: Лебедев Александр Павлович, тел. 8029-515-38-19
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организации аукциона www.ipdportal.by, www.spb.by
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа - ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона
Срок оплаты: 1. Лоты стоимостью до 50 000 не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. 2. Лоты стоимостью свыше 50 000 не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидиремого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный организатором срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрировавшие организатора аукциона в качестве участника в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией по перечню предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.spb.by
В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явились только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 %
Задаток и вознаграждение (от 1 % до 8 %) на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия
Предшествующее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 23.11.2022 г.
Дата, место и время проведения аукциона: 28.12.2022 в 13.00 по адресу: ОАО завод «ВИЗАС», г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83
Дата, место и время окончания приема документов: 23.12.2022 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Контактные данные: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

Надвор'е

ЗІМА БЯРЭ СВАЁ...

На выхадныя — да мінус 20 градусаў

Трэці тыдзень снежня прынясе нам вельмі няўтульныя ўмовы надвор'я. Моцны вецер нават у не вельмі моцныя маразы дае адчуванне пранзілівага холаду. А вецер у гэты тыдзень патрывожыць нас ладна. Экстрэмальнае надвор'е дапоўніла амаль суцэльнае галалёдзіца і галалёд, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Спецыялісты Белгідрамета нагадалі, што воблачны вихор з поўдня кантынента, які союваўся праз нашу тэрыторыю ў нядзелю днём, абумовіў у многіх раёнах складаныя ўмовы надвор'я. На большай частцы тэрыторыі прайшлі моцныя апады ў выглядзе снегу, мокрага снегу, па паўднёва-ўсходняй палове — з дажджом.

Месцамі па Брэскай, Гродзенскай і Мінскай абласцях адзначаўся вельмі моцны снег. Так, па даных на раніцу 12 снежня, у Беларусі паўсюдна назіраецца снежнае пакрыва вышыняй да 32 сантыметраў.

У аўторак на большай частцы тэрыторыі краіны пройдзе кароткачасовы снег. Па паўднёвым усходзе ў многіх раёнах, а на астатняй тэрыторыі месцамі на дарогах захаваецца галалёдзіца. Раніцай і ўдзень месцамі па паўночна-заходняй палове ўзмацненне ветру парывамі да 15—18 м/с. Максімальная тэмпература паветра чакаецца ад 0 да мінус 5 градусаў.

На наступны дзень маразы пачнуць мацнець. У сераду, 14 снежня, месцамі па краіне пройдзе невялікі кароткачасовы снег. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 5—10 градусаў, пры праясненнях — да мінус 12. Днём прагназуецца ад мінус 3 градусаў да 8 марозу.

Слізка пад нагамі чакаецца ў чацвер. У гэты дзень на большай частцы тэрыторыі Беларусі чакаецца снег, па паўднёвым усходзе краіны ў дзённыя гадзіны — мокры снег і слабы галалёд. На асобных участках дарог галалёдзіца. Па паўднёвым усходзе месцамі ўзмацненне ветру парывамі да 15—18 м/с. Уначы тэмпература паветра апусціцца да мінус 6—12 градусаў, пры праясненнях — да мінус 14. Днём будзе ад нуля да мінус 6 градусаў, па паўднёвым усходзе да 2 цяпла.

Згодна з доўгатэрміновымі прагнозамі айчынных сіноптыкаў, у пятніцу месцамі па краіне, а раніцай і днём па паўднёвым усходзе ў многіх раёнах пройдзе снег. Сіноптыкі абяцаюць слабую завіруху, у дзённыя гадзіны па паўднёвым усходзе — мокры снег, слабы галалёд. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 7 — мінус 14 градусаў, пры праясненнях да мінус 15—мінус 18 градусаў. Максімальная тэмпература днём — мінус 3—9 градусаў. Па паўднёвым усходзе ноччу будзе мінус 2—6 градусаў, удзень — мінус 2 — плюс 1 градус.

Падмарозіць 17 і 18 снежня. У гэтыя дзве сутак месцамі па краіне, а ўначы па паўднёвым усходзе ў многіх раёнах пройдзе снег, чакаецца слабая завіруха. На асобных участках дарог галалёдзіца. Уначы тэмпература паветра будзе вагацца ад мінус 7 да мінус 14 градусаў, пры праясненнях — ад мінус 15 да мінус 20. Днём прагназуецца мінус 3—10 градусаў. Па паўднёвым усходзе ўначы тэмпература паветра складзе мінус 2—6 градусаў, а днём ад нуля да мінус 2 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Фота БЕЛТА

СЁННЯ

Месяц

Поўня 8 снежня. Месяц у сузор'і Льва.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	9.20	16.47	7.27
Віцебск —	9.17	16.29	7.12
Магілёў —	9.10	16.37	7.27
Гомель —	8.58	16.42	7.44
Гродна —	9.34	17.04	7.30
Брэст —	9.26	17.13	7.47

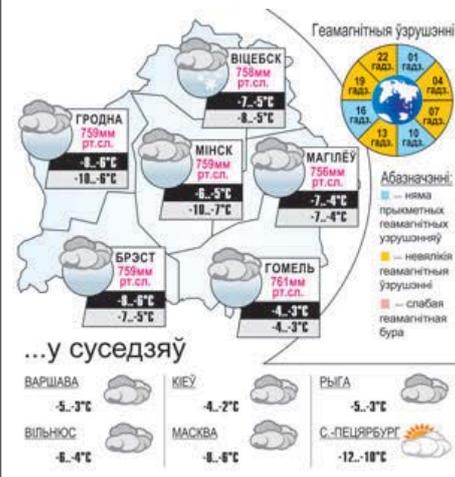
Імяніны

Пр. Андрэя, Феофіла, К. Люцыя, Юлія, Пятра, Уладзіміра.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Дырэктар — афіцыянту:
— Максім, перастаць выхваць п'яных наведвальнікаў за дзверы на вуліцу! Не забывайся, што ў нас вагон-рестаран.

Мая цётка кажа:
— Інстаграм — як халадзільнік: ведаеш, што нічога новага няма, а адкрываеш кожныя пяць хвілін.

Даты

Падзеі

Людзі

13 СНЕЖНЯ

1620 год — гораду Оршы прадастаўлена магдэбургскае права і дадзены герб — на блакітным полі залаты паўмесяц, над ім — сярэбраны крыж.

1920 год — на 2-м Усебеларускім з'ездзе Саветаў рабочых, сялянскіх, батрацкіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў прыняты дакумэнты да Канстытуцыі БССР 1919 года і ратыфікаваны прэлімінары дагавор паміж Савецкай Расіяй і Польшчай. З'езд выказаўся за перавод усіх дзяржаўных устаноў на беларускую мову.

1941 год — нарадзіўся (в. Мікалаеўшчына Стаўбцоўскага раёна) Мікола Маляўка, беларускі паэт і перакладчык. Настаўнічаў у Воранаўскім і Крупскім раёнах. Працаваў у рэдакцыі няўсвіжскай раённай газеты «Чырвоны сцяг», старшым рэдактарам на Беларускам радыё, у Міністэрстве культуры БССР, у часопісе «Вясёлка». Аўтар шматлікіх зборнікаў паэзіі і кніг прозы.

1943 год — пачалася Гарадоцкая аперацыя — наступальная аперацыя войск правага крыла 1-га Прыбалтыйскага фронту ў раёне г. Гарадок Віцебскай вобласці. Мэта аперацыі — разграміць гарадоцкую групоўку праціўніка (дзеяць пяхотных і авіяпалявых, адна танкавая дывізія і да васьмі спецыяльных і ахоўных батальёнаў) і ліквідаваць пагрозу акружэння 4-й ударнай арміі, якая ўклінілася ў абарону праціўніка на захад ад Гарадка. 24 снежня 11-я гвардзейская армія з боем авалодала моцным апорным пунктам ворага — Гарадком. У выніку Гарадоцкай аперацыі былі знішчаны чатыры, панеслі вялікія страты сем варожых дывізіяў, вораг быў адкінуты больш чым на 60 км. Дванаццаці савецкім часцям і злуччэнням прысвоены ганаровыя імяны «Гарадоцкія».

У той жа дзень на шашы Мінск—Слуцк каля в. Целякова Уздзенскага раёна адбыўся бой 200-й імя Ракасоўскага,

300-й імя Варашылава і 27-й імя Чапаева партызанскіх брыгад супраць нямецка-фашысцкіх войскаў, які вядомы пад назвай Целякоўскай бой. У партызанскую засаду трапіла буліная нямецкая аўтакалона. Падчас бою партызаны знішчылі 52 варожыя аўтамашыны, 2 браневікі, забілі і паранілі звыш 200 гітлераўцаў, захапілі багатыя трафеі. 14-гадовы разведчык брыгады імя Ракасоўскага М. Казей (будучы Герой Савецкага Саюза) забіў нямецкага палкоўніка і ўзяў у яго партфель з каштоўнымі аператыўнымі дакументамі, што дазволіла партызанскаму камандаванню сарваць шэраг варожых карных экспедыцый. У выніку Целякоўскага бою на некалькі дзён былі спыненыя перавозкі гітлераўцаў па шашы Мінск—Слуцк.

1797 год — нарадзіўся Генрых Гейнэ (1797—1856), нямецкі паэт, публіцыст і крытык, выдатны майстар лірычнай і палітычнай лірыкі.

1902 год — нарадзіўся Яўген Пятроў (Я. П. Катаеў), савецкі пісьменнік, суаўтар Ільі Ільфа, з якім напісаў роман «Дванаццаць крэслаў» і «Залатое цяля».

1927 год — нарадзіўся Леанід Маркаў (1927—1991), савецкі акцёр, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Рускае поле», «Мой ласкавы і пшачотны звер», «Ганна Паўлава», «Гараж».

1930 год — нарадзіўся Мікалай Мікалаевіч Рыбнік, савецкі кінаакцёр, народны артыст РСФСР. Здымаўся ў фільмах: «Вясна на Зарэчнай вуліцы», «Вышыня», «Дзюльчаты» і многіх іншых.

1931 год — у Мінску прайшоў 1-ы Усебеларускі з'езд добраахвотнага таварыства садзейнічання развіццю аўтамабілізму і паліпапэнно дарог — «Аўтадар».

АЛЕСЬ РАЗАНАЎ:

«Час — люстэрка, у якім кожны ўбачыць сябе, як іншага».